

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นายวิจิตร แสงทองล้วน	ผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
	แทนเลขาธิการ ก.พ.ร.	
๔. นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ	กรรมการ
	ด้านการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๕. นายลวรณ แสงสนิท	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
๖. นายชานนท์ วาสิกศิริ	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
	ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๗. นายนรพรพรช เพ็ชรตระกูล	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนานโยบายการคลังท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๘. นายธีรพงษ์ สารแสน	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายศุภกิจ ศิริลักษณ์	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	กรรมการร่างกฎหมายประจำ	กรรมการ
	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๑. นางศรีสมร กลีศิลป์	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๒. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑๓. นายภูมิรักษ์ ชมแสง	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๔. นายทวี เสริมภักดีกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๕. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. นายบุญเลิศ น้อมศิลป์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๗. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ

๑๘. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์พิเศษกมลชัย รัตนสกววงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์นันท์วัฒน์ บรมานันท์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๔. นายชีโรจน์คาร ปาทาน	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล	กรรมการ
๒๕. นายสัมฤทธิ์ พงษ์วิรัตน์	แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ปรึกษานายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๖. นายวิสุทธิ ธรรมเพชร	แทนนายกเมืองพัทยา	
๒๗. นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง	กรรมการ
๒๘. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่	กรรมการ
๒๙. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์	แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	
๓๐. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๑. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๓๒. นายชัยรัตน์ ทองใบ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๓๓. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๓๔. นายสำเนา รัศมิทัต	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
๓๕. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายวิชัย ศรีขวัญ	กรรมการ	ติดภารกิจ
๒. นายอุดร ตันติสุนทร	กรรมการ	ติดภารกิจ
๓. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	กรรมการ	ติดภารกิจ
๔. นายวิชัย ไตรรัตน์	กรรมการ	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางประภา วงษ์วิภูษณะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายสมบัติ ธนพัฒน์พงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นายวานิตย์ สิมงาม	กระทรวงศึกษาธิการ
๖. นายวัชรพล คัดโนภาส	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. นายทิวากร พิศาลสุขุติกรรม	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. นายทองดี มุ่งดี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๙. นายธนศักดิ์ มังกรไธย	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๑๐. นางดารุณีย์ เผ่าสุวรรณ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๑๑. นายอุปราซ พันธุ์ศักดิ์	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๒. นายธณัฐ พวงนวม	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๓. นายพหล แก้วเอียน	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๔. นางสาวณัฐวรรณ อินทรทิตย์	สำนักงานงบประมาณ
๑๕. นางสาวชุติมา ศิริธีระเจษฎ์	สำนักงานงบประมาณ
๑๖. นายเฉลิม ประสาททอง	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๗. นายณรงค์ศักดิ์ สุขสมบูรณ์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๘. นางสาวรุจิรา กองลาแซ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๙. นางลัดดา ไชยศรี	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๐. นางสาวภัชร์จิรสม์ รัชเมธรัตน์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๑. นางสาวเบญจวรรณ ไวยวัฒน์นันท์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๒. นางจิรพัฒน์ เขียวพานิช	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๓. นายชินทร์ สัจจามัน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๔. นางสาวสมพร ทองทวี	กรุงเทพมหานคร
๒๕. นางสาวนภา ชมไพบูลย์	กรุงเทพมหานคร
๒๖. นางสาวมลธิณี แจ่มสามสี	กรุงเทพมหานคร
๒๗. นายไพรัตน์ เพชรราช	เทศบาลนครแหลมฉบัง
๒๘. นางสาวอรดี พรหมดำ	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๒๙. นายธนกร พูลแก้ว	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ด. ดิดราชการสำคัญ จึงมอบหมายให้นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานในที่ประชุมแทนชั่วคราว

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ๑.๑ คณะกรรมาธิการการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการปกครองท้องถิ่นวุฒิสภาขอพบรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ด. เพื่อรับทราบแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมาธิการการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร ได้ขอความอนุเคราะห์เข้าพบรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานและแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ ในวันจันทร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม ๑๐๙ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมาธิการการกระจายอำนาจฯ ได้มีข้อประเด็นข้อหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. การถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. การจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่ประชาชน

๓. การจัดทำร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ และร่างแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๔. ความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ได้ขอความอนุเคราะห์เข้าพบรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ในวันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม ๓๐๒ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล โดยคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น ได้มีข้อประเด็นข้อหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. การถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
๓. การจัดเก็บรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒

เลขานุการ รายงานว่า ได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ถ. ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๗๔๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหมดวาระการดำรงตำแหน่ง

เลขานุการ รายงานว่า ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่าง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่าง ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้ประกาศรายชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนสิบสองคน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี ซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓

ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๑๘ ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการ ก.พ.ร. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการสรรหา

ให้รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จะพ้นจากตำแหน่งวาระให้ดำเนินการสรรหา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการล่วงหน้าได้ โดยเริ่มดำเนินการสรรหาก่อนครบวาระไม่เกิน ๙๐ วัน แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒๐๑ ชั้น ๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธาน กล่าวว่า ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อวานนี้ ได้ทำการประกาศเรื่องการรับสมัครและเสนอชื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีวาระครบ ๒ วาระจะไม่สามารถเข้ารับการสรรหาในครั้งนี้ได้

มติที่ประชุม รับทราบ

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เดินทางมาถึงห้องประชุมและทำหน้าที่ประธาน ก.ก.ถ.

๓.๒ การประกาศรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาเรื่องมาตรการเพื่อช่วยเหลือ อปท. ที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีมติมอบฝ่ายเลขานุการแจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สธ.) ดังนี้

๑. มีหนังสือถึงผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาสำรวจและประกาศรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง กรณีเจ้าพนักงานสำรวจ หรือพนักงานประเมิน หรือพนักงานเก็บภาษีของ อปท. ที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น คาดว่าจะสำรวจและประกาศรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่ทันในเดือนพฤศจิกายนนี้ โดยให้เจ้าพนักงานสำรวจฯ ยื่นคำร้องขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาก่อนวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กับผู้บริหารท้องถิ่น หากผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นเป็นการสมควรจะขยาย หรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกได้ตามความจำเป็นภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ โดย อปท. สามารถประกาศรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างก่อนบางส่วนแล้วจึงขออนุมัติขยายเวลา หรือขออนุมัติขยายเวลาประกาศออกไปก่อนแล้วจึงประกาศภายหลังก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ วรรคแรกแห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ และให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อทราบต่อไป

๒. ขอให้ สธ. จัดทำความร่วมมือกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อ อปท. ส่งหนังสือแจ้งการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ หรือหนังสืออื่นให้กับผู้เสียภาษี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของ อปท. ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๗๔๗๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เรื่อง การขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาดำเนินการของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาในพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการทั่วไป สรุปสาระสำคัญของระยะเวลาที่ขยายออกไป ได้ดังนี้

๑. การจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อประกาศ พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้เสียภาษีแต่ละรายทราบ จากภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓

๒. การประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อัตราภาษีที่จัดเก็บ จากก่อนวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เป็นก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

๓. การแจ้งการประเมินภาษีโดยส่งแบบประเมินภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี จากภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๔. การชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษี จากภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

๕. การผ่อนชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แบ่งเป็น ๓ งวด ได้แก่

งวดที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

งวดที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๓

งวดที่ ๓ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓

๖. การมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่มีภาษีค้างชำระ จากภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๗. การแจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา จากภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓

ต่อมากระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๒๖๙๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ แจ้งประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้แก่ อปท. ทราบเรื่อง การขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และการจัดทำความร่วมมือกับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพื่อลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการให้บริการจัดส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนเป็นกรณีพิเศษให้แก่ อปท. เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายจำนวนมากของ อปท. รวมถึงหนังสือขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๘ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ กรมการปกครอง และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง กล่าวว่า เรียนสอบถาม คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประธานว่าการออกกฎหมายมาแล้วทำให้ภาษีท้องถิ่นลดลง เทศบาลและ อบต. บางแห่งยังเก็บไม่ได้ การชะลอการเก็บภาษีทำให้มีผลกระทบกับท้องถิ่นจำนวนมาก เพราะ อปท. ไม่มีงบประมาณจากรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอจ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น และในขั้นตอนการประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างท้องถิ่นต้องไปทะเลาะกับผู้ประกอบการ หากท้องถิ่นประเมินว่า ๕๐ ล้านบาทแต่เจ้าของทรัพย์สินบอก ๔๙ ล้านบาท ท้องถิ่นต้องไปขึ้นศาล อีกทั้งภาษีมูลค่าเพิ่มในอนาคตมีแนวโน้มลดลง ภารกิจถ่ายโอนมาแต่หน้าที่แต่ไม่มีโอนงบประมาณตามมา รัฐบาลจึงควรหามาตรการรองรับปัญหาที่เกิดขึ้น

ประธาน กล่าวว่า ประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติ กระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย ก็รับทราบ ผู้ออกระเบียบกฎหมายพยายามจะปรับให้เหมาะสมที่สุด

นายลวรรณ แสงสนิท ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า เนื่องจากฐานภาษีที่เปลี่ยนไป ในภาพรวมรายได้ของ อปท. ไม่ลดลง แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายท้องถิ่นเป็นไปได้ที่รายได้ของ อปท. บางแห่งอาจลดลง กระทรวงการคลังมีการประเมินว่าฐานภาษีใหม่ ๆ จะเกิดขึ้นได้ อปท. ต้องออกไปสำรวจเพิ่มเติม เช่น ที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่ อปท. ไม่เคยจัดเก็บ ขอเรียนว่าที่ดิน ๓๒ ล้านแปลง ๓๒ ล้านโฉนด มีภาระภาษีทุกแปลง เพียงแต่จะเสียภาษีในรูปแบบเกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย ที่รกร้างว่างเปล่าหรืออื่น ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะกว้างกว่าภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินมาก ฐานภาษีใหม่ ๆ อย่างเช่น คอนโดมิเนียม แต่ก่อนไม่เคยเสียภาษี แต่พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างรวมคอนโดมิเนียมด้วย

นายบุญเลิศ น้อมศิลป์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่นขอแจ้งที่ประชุมได้รับทราบว่า หลังจากพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ เทศบาลนครแหลมฉบัง ได้จัดทำตัวเลขการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ปรากฏว่าท่าเทียบเรือ C๓ เคยเก็บได้จำนวน ๖๐ ล้านบาท ถ้าจะใช้ภาษีใหม่จะเหลือ ๓ ล้านบาท ท่าเทียบเรือ C๐ จำนวน ๑๐ ล้านบาท จะเหลือ ๔ ล้านบาท ท่าเทียบเรือ B๑ จำนวน ๑๕ ล้านบาท จะเหลือ ๓ ล้านบาท และท่าเทียบเรือ B๒ และ B๓ ลดลงหมด โดยเฉพาะห้างสรรพสินค้า เทศบาลนครแหลมฉบัง มีห้าง Harbor Mall เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถจัดเก็บได้จำนวน ๗.๓ ล้านบาท ภาษีใหม่เหลือ ๑.๕ ล้านบาท ผมได้ให้สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยนำข้อมูลจากเทศบาลนครนนทบุรี และเทศบาลตำบลเสาธงหิน ห้าง Central WestGate เดิมเทศบาลนครนนทบุรีสามารถจัดเก็บได้จำนวน ๔๖ ล้านบาท เมื่อใช้ภาษีใหม่เก็บได้ ๒๐ ล้านบาท ห้างเซ็นทรัลทั่วประเทศถ้ามี ๑๐๐ แห่ง จะลดไป ๒,๐๐๐ ล้านบาท ผมมีข้อมูลของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ซึ่งเก็บข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลนครและเทศบาลเมืองทั่วประเทศหากที่ประชุมต้องการ กรณีกระทรวงการคลังคาดว่าท้องถิ่นจะจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น แต่เทศบาลนครจัดเก็บได้ลดลง ยกเว้น เทศบาลนครภูเก็ตจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย กระทรวงการคลังคิดว่า จะเพิ่มรายได้ให้ อปท. แต่กลับลดลง ขอยกเป็นตัวอย่างว่า เทศบาลจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่จากประชาชนได้ ๑,๐๔๐ ล้านบาท แต่ถ้าการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะค่อย ๆ เพิ่มจากร้อยละ ๒๕, ร้อยละ ๕๐ และร้อยละ ๗๕ จะถึงร้อยละ ๑๐๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งจะเก็บได้ ๕๐,๐๐๐ บาท ในมุมมองกระทรวงการคลังคิดว่าจะเก็บได้ แต่ประชาชนจะเปลี่ยนจากที่ดินรกร้างว่างเปล่าไปปลูกพืชล้มลุก ปลูกไม้ยืนต้น อปท. ทั้งประเทศก็จะจัดเก็บภาษีไม่ได้ อีก ๓ ปี อปท. ทั่วประเทศจะมีปัญหา บางเทศบาลไม่มีเงินจ่ายเงินเดือนพนักงาน และเห็นว่าควรมึงบกลางช่วยเหลือท้องถิ่น เพราะการเลื่อนการเก็บภาษีจะทำให้เกิดผลกระทบต่อ อปท. ทั่วประเทศ

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ในฐานะคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้แก่ องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น กำลังรวบรวมข้อมูลและเสนอมาตรการที่เป็นระบบในเรื่องนี้ หลายฝ่ายควรจะช่วยกันคิด เนื่องจากกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประกาศใช้แล้วมีผลทำให้ยกเลิกกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งช่วงเดือนมีนาคม และเมษายน อปท. ควรจะเก็บรายได้ประมาณ ๓๒,๐๐๐ ล้านบาท ทั่วประเทศ ผลกระทบในระยะสั้นเกิดขึ้นแล้ว คือ อปท. ไม่สามารถจัดเก็บรายได้จำนวน ๓๒,๐๐๐ ล้านบาท จึงควรจะช่วยกันศึกษามาตรการรองรับในระยะสั้น ประเด็นต่อมาที่ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้นำเรียนว่าฐานภาษีกว้างแต่อัตราภาษีต่ำกว่าเดิม และมีข้อยกเว้นการลดหย่อน รวมถึงมาตรการบรรเทาผลกระทบ ซึ่ง อปท. จะจัดเก็บภาษีได้จริงประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ จะจัดเก็บได้เท่าใดเป็นสิ่งที่ต้องพูดด้วยข้อเท็จจริง เชิงประจักษ์จะพูดเฉพาะเชิงทฤษฎีไม่ได้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้ประมาณการว่าจะเพิ่ม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รวบรวมข้อมูลช่วงเดือนมีนาคมปีที่แล้วคาดว่ารายได้ท้องถิ่นจะลดลงร้อยละ ๑๐ - ๑๓ จากที่จะจัดเก็บได้ ๓๒,๐๐๐ ล้านบาท เหลือประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นการสันนิฐานทั้งหมด ยังไม่มีหน่วยงานใดทราบเลยว่า อปท. ได้รับผลกระทบเท่าใด ควรจะต้องหารือกันในที่ประชุมนี้ และอาจจะต้องส่งต่อไปถึงรัฐบาลให้ทราบ

คือ อปท. ได้รับผลกระทบเท่าใด และถ้ากระทบจริงโดยข้อเท็จจริง ไม่ใช่โดยทฤษฎี จะมีมาตรการรองรับผลกระทบอย่างไร

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์ นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง กล่าวว่า มีการขยายกำหนดเวลาดำเนินการของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาในพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และ อปท. จะจัดเก็บภาษีได้จริงในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ช่วงนี้ อปท. จะทำอย่างไร หากไม่สามารถเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินกับภาษีบำรุงท้องที่ได้ เงินรายได้จะไม่เข้าท้องถิ่น รัฐจะมีมาตรการอย่างไรที่จะเยียวยาให้ อปท. ก่อนที่จะมีผลกระทบเกิดขึ้น นอกจากนี้จะต้องมีปัญหาเรื่องการอุทธรณ์ ซึ่ง อปท. จะไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้เลยทั้งปี เงินรายได้จากภาษีจะหายไปจำนวนมาก จะมีมาตรการอะไรที่บรรเทาให้ท้องถิ่นก่อน ซึ่งเป็นประเด็นที่ท่านประธาน และคณะกรรมการฯ จะต้องช่วยกันพิจารณาตอนนี้ เพราะได้เคยกล่าวถึงเรื่องนี้หลายครั้งในที่ประชุม ก.ก.ถ. การประเมินภาษีให้กับท้องถิ่น คาดว่าท้องถิ่นจะได้เงินมากขึ้น แต่ข้อเท็จจริงไม่ใช่ อปท. ต้องมาประเมินราคาทุกบ้าน ซึ่งไม่เคยเสียภาษีที่อยู่อาศัย เพื่อให้เสียภาษีทั้งหมดและจะนำเงินที่ใดมาทดแทน รัฐบาลมีเงินทดแทนให้ท้องถิ่นหรือไม่ หรือกระจายอำนาจมีเงินส่วนหนึ่งที่ไปทดแทนให้ได้หรือไม่

ประธาน กล่าวว่า ขอให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานงบประมาณ ช่วยรับไปหารือ ทราบว่ากระทรวงมหาดไทยศึกษาเรื่องนี้ ขอบคุณมากสำหรับข้อมูลนี้

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานงบประมาณพิจารณาแนวทางบรรเทาผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากการขยายเวลาจัดเก็บภาษีและรายได้ของ อปท. ที่ลดลง

๓.๓ แนวทางการปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่เหลือจ่าย

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้ออกประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ข้อ ๑ (๖) รายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าการศึกษาของบุตร) และ ข้อ ๑ (๗) รายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าเช่าบ้าน) โดยให้ อปท. นำไปใช้จ่ายตามรายการที่กำหนด โดยมีต้องจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับเงินเหลือจ่ายไว้แต่ประการใด ซึ่งแตกต่างจากประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดว่า หาก อปท. มีเงินเหลือจ่ายจากรายการดังกล่าว และ อปท. มีได้ส่งคืนเงินเป็นรายได้แผ่นดินให้ อปท. นำเงินเหลือจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) แจ้งว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มาใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ท้ายระเบียบฯ (ฉบับที่ ๔) แทน ซึ่งจะทำให้ อปท. มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นและ อปท. ได้รายงานการขอใช้สิทธิของข้าราชการ/พนักงานครูที่มีการเปลี่ยนแปลงบ้านเช่าและขอเบิกในอัตราใหม่ที่เพิ่มขึ้น ซึ่ง สถ. ได้ตรวจสอบจำนวนงบประมาณ

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว คาดว่ามีไม่เพียงพอแก่การจัดสรร และ อปท. ที่มีงบประมาณเหลือจ่ายอยู่ก็ยังมีได้ส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินแต่อย่างใด จึงขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. กรณีที่ อปท. ได้เบิกจ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ข้อ ๑ (๖) รายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าการศึกษาของบุตร) และข้อ ๑ (๗) รายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าเช่าบ้าน) ให้แก่ข้าราชการ หรือพนักงานครูผู้มีสิทธิตามเป้าหมายไปแล้ว หากมีเงินเหลือจ่ายจากรายการดังกล่าว อปท. มีต้องนำเงินเหลือจ่ายส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินหรือไม่

๒. หากเห็นว่าไม่จำเป็นต้องส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน อปท. จะนำเงินเหลือจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์เดิมในปีงบประมาณต่อ ๆ ไปได้หรือไม่

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ ได้พิจารณาหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนรายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าการศึกษาของบุตร) และรายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าเช่าบ้าน) ที่เหลือจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว มีมติเห็นชอบให้ใช้แนวทางการปฏิบัติตามประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนรายการดังกล่าวที่เหลือจ่าย เช่นเดียวกันกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ หาก อปท. นำเงินไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและมีเงินเหลือจ่าย และ อปท. มีได้ส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินให้ อปท. นำเงินเหลือจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป และให้แจ้งแนวทางดังกล่าวให้ สธ. ทราบต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ ตามมติคณะอนุกรรมการด้านการเงินการคลัง และงบประมาณ ซึ่งเห็นชอบให้ใช้แนวทางการปฏิบัติตามประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนรายการเงินอุดหนุน สำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าการศึกษาของบุตร) และรายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ค่าเช่าบ้าน) ที่เหลือจ่าย เช่นเดียวกันกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ หาก อปท. นำเงินไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและมีเงินเหลือจ่าย และ อปท. มีได้ส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินให้ อปท. นำเงินเหลือจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป และให้แจ้งแนวทางดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

๓.๔ เทศบาลตำบลพระพุทธรูปองค์ การจัดการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เลขานุการ กล่าวว่า เทศบาลตำบลพระพุทธรูปได้ยื่นฟ้องกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่น กรณีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเทศบาลตำบลพระพุทธรูปได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนน้อยกว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ อันเป็นการจัดสรรเงินอุดหนุนที่ไม่เป็นธรรมกับเทศบาลตำบลพระพุทธรูป ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เทศบาลตำบลพระพุทธรูป ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นคำฟ้องเพิ่มเติมขอแก้ไขเพิ่มเติมผู้ถูกฟ้องคดี โดยเพิ่มเติมให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และศาลปกครองขอนแก่นพิจารณาแล้วมีคำสั่งรับคำฟ้องเพิ่มเติมของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้ขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมายพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินคดีแทน ก.ก.ถ. ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือแจ้งว่า คดีดังกล่าวอยู่ในอำนาจการพิจารณาดำเนินคดี ของสำนักงานคดีปกครองขอนแก่น จึงได้ส่งเอกสารไปยังสำนักงานคดีปกครองขอนแก่น เพื่อพิจารณาดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่แล้ว ซึ่งสำนักงาน ก.ก.ถ. ได้ดำเนินการจัดส่งสรุปข้อเท็จจริงเบื้องต้นและข้อโต้แย้งคำฟ้องของผู้ฟ้อง คดีพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้พนักงานอัยการ สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ประธาน กล่าวว่่า ข้อสงสัยว่าเรื่องนี้ฟ้องกันตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ มาเพิ่มเติมฟ้อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ครั้งแรกฟ้องกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พอปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ฟ้อง ก.ก.ถ. ด้วย เพราะเหตุใด จึงมาแจ้งในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ควรจะรู้ตั้งแต่ตอนยื่นฟ้องเพิ่มเติมครั้งนั้นแล้ว เพราะวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๑ เทศบาลตำบลพระบุเพิ่มเติมฟ้อง ก.ก.ถ. เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยถือคำฟ้องฉบับเดิมเป็นหลัก ศาลจะตัดสินอยู่แล้ว เราเพิ่งรู้ ซึ่งทำอะไรไม่ได้ ไม่มีปัญหาอะไร สงสัยว่าล่าช้าอยู่ที่ไหน ถ้ายังไม่รู้คำตอบไม่เป็นไร แล้วมี ก.ก.ถ. ถูกฟ้อง ในศาลปกครองคดีอื่น ๆ ยังมีอีกหรือไม่ ช่วยสำรวจด้วย

เลขาธิการ กล่าวว่่า เคยมีการฟ้องของเทศบาลตำบลพระบุ แต่เป็นของปีก่อนหน้านั้น เป็นลักษณะเดียวกัน คือจะฟ้องเงินอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับในปีปัจจุบันน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ข้อเท็จจริงคือว่ายอด เงินอุดหนุนทั่วไปที่ อบท. ได้รับในยอดรวมน้อยกว่า การจัดสรรใช้เกณฑ์จัดสรรตามสัดส่วนเดิมที่ อบท. ได้รับ ดังนั้น อบท. ย่อมได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งคดีก่อนหน้านั้นศาลได้พิพากษายกฟ้อง

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ รายงานการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เลขาธิการ รายงานว่่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้มีคำสั่งที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล โดยมีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่กำหนดระบบการติดตามและประเมินผล การกระจายอำนาจในภาพรวม ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการกระจายอำนาจ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน การกระจายอำนาจ และเสนอรายงานต่อ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานกระจายอำนาจ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) และคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔ ภารกิจ ได้แก่ ๑) การดำเนินงาน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท. ๒) การดูแลผู้สูงอายุ ๓) การส่งเสริมการ ท้องเที่ยว และ ๔) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคของ อบท. และจัดทำ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอ ก.ก.ถ. โดยดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. เป็น ๒ รูปแบบ คือ

๑. ติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ก.ถ. โดยมีหนังสือแจ้ง อบท. ทั่วประเทศ ดำเนินการกรอกข้อมูลแบบติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. จำนวน ๔ ภารกิจ ผ่านทางเว็บไซต์ สำนักงาน ก.ก.ถ. ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒. ติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ในพื้นที่ อบท. จำนวน ๓๗ แห่ง ได้แก่ อบจ. จำนวน ๑๙ แห่ง เทศบาล ๑๓ แห่ง อบต. จำนวน ๕ แห่ง และเมืองพัทยา โดยสำนักงาน ก.ก.ถ. ร่วมกับ คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามภารกิจ

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ และการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติ เห็นชอบรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ทั้ง ๔ ภารกิจ และในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๒

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติให้แก้ไขปรับปรุงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและให้นำรายงานการติดตามดังกล่าว พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

สรุปสาระสำคัญของรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. การดำเนินงานของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท.

พบว่า รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท. จำนวน ๕๑ แห่ง มี อบท. ที่รับโอน รพ.สต. จำนวน ๓๖ แห่ง และ มี อบท. กรอกข้อมูลแบบติดตามผลการดำเนินงาน รพ.สต. จำนวน ๒๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของ อบท. ที่รับโอน รพ.สต. ได้แก่ เทศบาล จำนวน ๑๖ แห่ง อบต. จำนวน ๑๐ แห่ง และเมืองพัทยา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการถ่ายโอน รพ.สต. ให้แก่ อบท. ในภาพรวม อบท. สามารถบริการจัดการ รพ.สต. ได้ในระดับดี เช่น รพ.สต. ดอนแก้ว ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลชุมชนตำบลดอนแก้ว (อบต. ดอนแก้ว จ. เชียงใหม่) รพ.สต. คลองหินปูน (อบต. คลองหินปูน จ. สระแก้ว) รพ.สต. บึงยี่โถ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์การแพทย์และฟื้นฟู บึงยี่โถ (ทม. บึงยี่โถ จ. ปทุมธานี) และ รพ.สต. บ้านศาลาบางปู ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลเทศบาลเมืองปากพูน บ้านศาลาบางปู (ทม. ปากพูน จ. นครศรีธรรมราช) เป็นต้น ซึ่งพบว่า อบท. ทุกแห่งเห็นด้วยว่าหลังจากถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบท. สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และ อบท. สามารถกำหนดทิศทาง แผนการดำเนินงานของ รพ.สต. ได้อย่างมีเอกภาพและสอดคล้องกับทิศทางของ อบท. และประชาชนในพื้นที่มี สุขภาวะที่ดีขึ้น และ อบท. ส่วนใหญ่เห็นว่ามีทรัพยากรทางการเงิน เครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับการให้บริการประชาชนเพียงพอ โดยสามารถให้บริการที่ครอบคลุมประชาชนในพื้นที่ได้ทั่วถึง และพบว่า รพ.สต. หลายแห่งมีบุคลากรไม่เพียงพอสำหรับให้บริการประชาชน และพบว่า อบท. ทุกแห่งมีความเห็นว่าไม่ควรคืนภารกิจ รพ.สต. ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดเดิม

๒. การดูแลผู้สูงอายุ

อบท. ที่ต้องกรอกข้อมูลทั้งหมด จำนวน ๗,๘๕๒ แห่ง ได้แก่ อบจ. เทศบาล อบต. เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร จากการกรอกข้อมูลผ่านระบบการติดตามทางเว็บไซต์ มี อบท. กรอกข้อมูลรวมทั้งสิ้น ๒,๗๗๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๘ จำแนกเป็น อบจ. จำนวน ๔๔ แห่ง เทศบาล ๘๙๐ แห่ง อบต. ๑,๘๔๒ แห่ง เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร โดยมีการติดตาม อบท. ในพื้นที่ จำนวน ๓๗ แห่ง ได้แก่ อบจ. ๑๙ แห่ง เทศบาล ๑๓ แห่ง อบต. ๔ แห่ง และเมืองพัทยา จากการติดตามการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุ พบว่า อบท. ทุกแห่งยกเว้น อบจ. มีการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตรงเวลา ภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน สำหรับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ มี อบท. หลายแห่งดำเนินงานได้เป็นอย่างดี อาทิ เทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่แบบครบวงจร มีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ Day Care มีการจัดทีม Care Giver ดูแลผู้สูงอายุในชุมชนและผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง อบต. ดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จัดตั้งโรงเรียนสอนสุข รวมทั้งมีศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการผู้สูงอายุในชุมชน โดยมีระบบการดูแลผู้สูงอายุ ๕ ด้าน ได้แก่ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง อบต. หุ่นคลอง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ ให้บริการด้านสุขภาพและจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุในพื้นที่

สำหรับสถานสงเคราะห์คนชรา ได้มีการถ่ายโอนให้ กทม. จำนวน ๒ แห่ง และถ่ายโอนให้ อบจ. จำนวน ๑๓ แห่ง โดยได้ลงพื้นที่ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ อบจ. เชียงใหม่ รับโอนสถานสงเคราะห์คนชราวัยทอง นิเวศน์ มีผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ ๑๑๘ คน และ อบจ. นครราชสีมา รับโอน ๒ แห่ง ได้แก่ สถานสงเคราะห์คนชรา บ้านธรรมปกรณ (วัดม่วง) มีผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ ๗๒ คน และสถานสงเคราะห์คนชราบ้านธรรมปกรณ (โพธิ์กลาง) มีผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ ๗๙ คน โดยทั้ง ๓ แห่ง มีการถ่ายโอนงบประมาณ บุคลากร และทรัพย์สิน ได้แก่ ครุภัณฑ์ ยานพาหนะ อาคาร เรือนพักผู้รับบริการ บ้านพักเจ้าหน้าที่ รวมทั้งภารกิจงานสวัสดิการ งานสังคม สงเคราะห์ งานบริการทางการแพทย์และพยาบาล และงานฟื้นฟูและบำบัด ไปให้แก่ อบจ. ด้วย อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร และขาดความก้าวหน้าในสายงานอาชีพ และยังไม่มีการประเมินผลการดำเนินงาน

จากส่วนราชการเดิม นอกจากนี้ พบว่า อบจ. หลายแห่งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน และไม่ได้ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ อาทิ อบจ. สระแก้ว และ อบจ. ปทุมธานี เนื่องจาก อบจ. มีความเห็นว่างานดูแลผู้สูงอายุไม่ได้เป็นภารกิจที่ถ่ายโอนให้ อบจ. ดำเนินการอย่างชัดเจน ซึ่งหากดำเนินการอาจจะเป็นการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น และ อปท. ส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุค่อนข้างสูง เนื่องจากปัจจุบันมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี

๓. การส่งเสริมการท่องเที่ยว

พบว่า จาก อปท. ที่ต้องกรอกข้อมูลทั้งหมด จำนวน ๗๘ แห่ง มี อปท. กรอกข้อมูลแบบติดตามผลการดำเนินงานการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน ๕๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖ ของ อปท. ที่ต้องกรอกข้อมูล ได้แก่ อบจ. จำนวน ๕๐ แห่ง เมืองพัทยา และ กทม. ซึ่ง จะเห็นได้ว่า อปท. หลายแห่งสามารถดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะ อปท. ที่มีพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น อบจ. กระบี่ อบจ. ชลบุรี อบจ. เชียงใหม่ เมืองพัทยา และ กทม. ซึ่งกิจกรรมที่ อปท. ส่วนใหญ่ดำเนินการ ได้แก่ การตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวในระดับ อปท. การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่าง อปท. กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประชาชน และผู้ประกอบการในพื้นที่ การมีบทบาทในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ กับระดับจังหวัด การอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวการปรับปรุงบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัด การบูรณาการระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวมของจังหวัด การให้คำแนะนำให้ความรู้ทางเทคนิค ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในด้านการทำสื่อประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง การเตรียมความพร้อมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้มีการปรับตัวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจ ๔.๐ การพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวใหม่ในพื้นที่ การจัดระบบดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยวในพื้นที่ การดูแลหรือฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพสมบูรณ์ การจัดอบรมให้ความรู้ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

นอกจากนี้ พบว่า อปท. หลายแห่งขาดความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท. ซึ่งมีขอบเขตให้ อปท. ดำเนินการจัดทำงบประมาณ วางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใน อปท. ให้ อปท. ปรับปรุงดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวภายใน อปท. ให้ อปท. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในระดับ อปท. และส่วนราชการเป็นผู้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวมของประเทศ และให้คำแนะนำให้ความรู้ทางเทคนิค ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือ ในด้านการทำสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่ง อปท. สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในลักษณะเชิงอำนาจหน้าที่ เช่น การจัดทำงบประมาณ การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใน อปท. และการปรับปรุง ดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวภายใน อปท. และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในระดับ อปท. นั้น อปท. สามารถดำเนินการได้ สำหรับ อปท. บางแห่งที่จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนา และปิดป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวนอกเขตพื้นที่ อปท. ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของหน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น เป็นการดำเนินงานในลักษณะเชิงพื้นที่ ซึ่ง อปท. ต้องดำเนินการประสานไปยังหน่วยงานส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ดังกล่าว

๔. การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

มี อปท. ที่กรอกแบบติดตามผลการดำเนินงานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน จำนวน ๒,๑๐๑ แห่ง จากทั้งหมด ๗,๘๕๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๖ จำแนกเป็น อบจ. ๓๙ แห่ง เทศบาล ๖๐๔ แห่ง อบต. ๑,๔๕๖ แห่ง เมืองพัทยา และ กทม. รวมทั้งได้มีการติดตามในพื้นที่ อปท. จำนวน ๓๗ แห่ง ได้แก่ อบจ. ๑๙ แห่ง เทศบาล ๑๓ แห่ง อบต. ๔ แห่ง และเมืองพัทยา พบว่า อปท. ส่วนใหญ่มีการตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินงานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เช่น การฝึกอบรมด้านอาชีพ การจัดตั้งกลุ่มอาชีพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยบางแห่งมีการจัดตั้งตลาดน้ำชุมชน ร้านค้าชุมชน ถนนคนเดิน ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนสถานที่จำหน่ายสินค้าให้แก่ชุมชน ซึ่ง อปท. หลายแห่งสามารถดำเนินการได้ดี โดยมีการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชุมชนระหว่างส่วนราชการ องค์กรที่เกี่ยวข้อง

และ อบท. ด้วยกัน ทำให้มีช่องทางในการหาตลาดเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาสินค้าและบริการ เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อให้มีการดำเนินงานที่มีความยั่งยืน รวมทั้งมีการส่งเสริมให้มีการปรับตัวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจ ๔.๐ เช่น การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่มาส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้กับคนในชุมชน การติดตามสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ ประชาชนและชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ดี มี อบจ. หลายแห่งที่ไม่มีการดำเนินงานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน โดยให้ความเห็นว่าไม่ได้เป็นหน้าที่ของ อบจ. รวมทั้งระเบียบปฏิบัติงานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนยังไม่ชัดเจนว่าดำเนินการได้ภายในขอบเขตใด ซึ่งอาจจะซ้ำซ้อนกับส่วนราชการในภูมิภาค นอกจากนี้ อบท. ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและฐานข้อมูลเพื่อวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การส่งเสริมกลุ่มอาชีพยังไม่ค่อยเข้มแข็ง และยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการวิเคราะห์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย สวยงาม และดึงดูดให้ผู้บริโภคสนใจ ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้ อบท. ทุกแห่งมีการดำเนินงานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการยกระดับให้สูงขึ้น และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. จำนวน ๔ ภารกิจ แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่

๕.๑ การวางหลักความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับ อบท.

๕.๑.๑ การดำเนินงานของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงาน ก.ก.ถ. ควรพิจารณา ทบทวนกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบภารกิจถ่ายโอนเกี่ยวกับการดำเนินงานของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท. รวมถึงระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ อบท. แต่ละประเภทให้ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือคาบเกี่ยวระหว่าง อบท. แต่ละประเภทและระหว่างส่วนราชการในพื้นที่

๕.๑.๒ การดูแลผู้สูงอายุ

(๑) กรมกิจการผู้สูงอายุ

(๑.๑) ควรดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานการจัดบริการสังคม

ผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา เพื่อพัฒนามาตรฐานการจัดบริการผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรายงานผลการประเมินให้ ก.ก.ถ. ทราบ

(๑.๒) เห็นควรให้มีการถ่ายโอนภารกิจการดูแลผู้สูงอายุ ในสถานสงเคราะห์คนชราและศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุให้แก่ อบท. ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เนื่องจากปัจจุบันมีผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นทุกปี และ อบท. เป็นหน่วยงานหลักในพื้นที่ที่จะต้องดูแลผู้สูงอายุทุกชุมชนในด้านต่าง ๆ ทุกเรื่อง และจะช่วยให้การดำเนินการกิจของ อบท. ไม่ซ้ำซ้อนกับส่วนราชการในภูมิภาค

(๒) กระทรวงมหาดไทย เนื่องจาก อบจ. หลายแห่งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน และไม่ได้ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ โดยเห็นว่า งานดูแลผู้สูงอายุไม่ได้เป็นภารกิจที่ถ่ายโอนให้ อบจ. ดำเนินการอย่างชัดเจน ซึ่งหากดำเนินการอาจจะเป็นการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น จึงเห็นควรพิจารณาให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติของ อบจ. โดยระบุให้ชัดเจนว่า อบจ. ต้องมีหน้าที่ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตการจัดสวัสดิการสังคม และการสังคมเคราะห์ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ อบจ. มีความชัดเจนในการทำงานและมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

๕.๑.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงาน ก.ก.ถ. ควรพิจารณา ทบทวนกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบภารกิจถ่ายโอนเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและภารกิจถ่ายโอนอื่น ๆ ของ อบท. แต่ละประเภทให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือคาบเกี่ยวระหว่าง อบท. แต่ละประเภทและระหว่างส่วนราชการในพื้นที่

๕.๑.๔ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

กระทรวงมหาดไทยควรออกระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมอาชีพของ อบท. เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม การสำรวจความต้องการในการพัฒนาอาชีพ ให้เป็นหน้าที่ของ อบท. โดยให้ส่วนราชการสนับสนุนทางวิชาการและการจัดการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ

๕.๒ การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะของ อบท.

๕.๒.๑ การดำเนินงานของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท.

กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท. อย่างต่อเนื่อง และควรได้รับสิทธิ์เข้าอบรมร่วมกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน รพ.สต. สังกัดกระทรวงสาธารณสุขโดยเท่าเทียมกัน รวมทั้ง ควรมีการเตรียมความพร้อมให้แก่ อบท. ที่จะรับโอน รพ.สต. ในระยะต่อไปด้วย

๕.๒.๒ การดูแลผู้สูงอายุ

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรออกระเบียบหรือแนวทางการดำเนินการสร้างมาตรฐานในการดูแลผู้สูงอายุให้แก่ อบท. เพื่อให้ อบท. ตระหนักถึงงานการดูแลผู้สูงอายุ และเป็นการรองรับสังคมผู้สูงอายุในอนาคตที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

๕.๒.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงาน ก.ก.ถ. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของ อบท. เกี่ยวกับการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ แนวทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติแนวโน้มนักท่องเที่ยวในพื้นที่ และส่งเสริมให้ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยวของ อบท.

๕.๒.๔ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

อบท. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนในพื้นที่เกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด และการจัดหาช่องทางการจำหน่าย และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในชุมชน อาทิ การขายสินค้าออนไลน์ จัดทำแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าและสร้างรายได้แก่ชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น จนสามารถพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้ขยายตัวมาเป็นวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางได้

๕.๓ การสนับสนุนทางวิชาการ และทรัพยากรอื่น ๆ ของส่วนราชการ

๕.๓.๑ การดำเนินงานของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท.

(๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรเพิ่มกรอบโครงสร้างอัตรากำลังบุคลากรของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท. ให้เพียงพอตามสัดส่วนการดูแลประชากรในแต่ละ รพ.สต. โดยพิจารณาจำแนกตามขนาดของ รพ.สต. ออกเป็นขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เช่นเดียวกับ รพ.สต. ของกระทรวงสาธารณสุข และควรพิจารณาถึงความก้าวหน้าทางสายงานและสวัสดิการให้เท่าเทียมกับบุคลากรในส่วนกลาง เพื่อเป็นการสร้างขวัญ กำลังใจ และจงใจให้บุคลากรโอนย้ายไปปฏิบัติงานใน รพ.สต. มากขึ้น

(๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน รพ.สต. ที่ได้รับการถ่ายโอน โดยจำแนกตามขนาดของ รพ.สต. ออกเป็นขนาดเล็ก กลาง และขนาดใหญ่ และควรรวมถึงบุคลากรที่ อบท. จะสรรหาเพิ่มตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนด เช่นเดียวกันกับครูในสถานศึกษาที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท.

(๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรเร่งรัดให้มีการจัดสอบและบรรจุบุคลากรทดแทนตำแหน่งที่ขาดแคลนใน รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบท. โดยเฉพาะบุคลากรสายวิชาชีพ และควรพิจารณาให้มีหลักเกณฑ์พิเศษสำหรับบุคลากรที่จะบรรจุใน รพ.สต. ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือบนพื้นที่บนเกาะ อาจจะ

กำหนดระยะเวลาห้ามโอนย้าย และควรกำหนดอัตราค่าตอบแทนเป็นกรณีพิเศษ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรไปปฏิบัติงานในพื้นที่เหล่านั้น

(๔) กระทรวงสาธารณสุข ควรยังเป็นพี่เลี้ยง ให้การสนับสนุน คำปรึกษา แนะนำแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ อปท. ที่รับโอน รพ.สต. อย่างต่อเนื่อง

๕.๓.๒ การดูแลผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ และกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรให้การสนับสนุนการเป็นพี่เลี้ยงในการดูแลผู้สูงอายุ โดยร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุในชุมชนในเรื่องต่าง ๆ ตามภารกิจของหน่วยงาน โดยให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

๕.๓.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงาน ก.ก.ถ. ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้แก่ อปท.

๕.๓.๔ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และอำเภอ ควรสนับสนุนการเป็นพี่เลี้ยงและร่วมเป็นวิทยากรในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การบรรจุหีบห่อที่ทันสมัย และส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม การเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งการแสวงหาตลาดให้แก่ชุมชนในการจำหน่ายสินค้า

๕.๔ แนวทางการส่งเสริมการถ่ายโอน

๕.๔.๑ การดำเนินงานของ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท.

(๑) กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาวิจัยถึงความพร้อมของ อปท. ที่จะรับโอน รพ.สต. ทั้งด้านโครงสร้างของกองสาธารณสุข กรอบโครงสร้างอัตรากำลังบุคลากร กรอบวงเงินงบประมาณ สิทธิ สวัสดิการ การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับในการดำเนินงานของ รพ.สต. ที่จะถ่ายโอนให้แก่ อปท. ในระยะต่อไปด้วย

(๒) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารท้องถิ่นตระหนัก และเห็นความสำคัญของงานด้านสาธารณสุข และเมื่อรับโอน รพ.สต. ไปแล้ว ควรให้ความสำคัญและบริหารจัดการให้เป็นรูปธรรม

๕.๔.๒ การดูแลผู้สูงอายุ

กระทรวงมหาดไทย

(๑) ควรมีการทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหาและกำหนดโครงสร้าง กรอบอัตรากำลัง ตำแหน่งงาน และสร้างโอกาสความก้าวหน้าในสายงานให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ตำแหน่งที่ขาดแคลนและไม่ได้มีการกำหนดในโครงสร้างองค์กรของ อบจ. อาทิต นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยาบำบัด และพยาบาลวิชาชีพ

(๒) ควรมีการหารือแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้าง อปท. ทุกประเภทให้จัดตั้งกองสวัสดิการสังคม เพื่อรองรับภารกิจด้านผู้สูงอายุ รวมทั้งเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส หรืออาจจัดตั้งแยกออกเป็นกองผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถดำเนินการได้หาก อปท. มีปริมาณงานด้านผู้สูงอายุมากเพียงพอ โดยคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งแนวทางการเบิกจ่ายงบประมาณในการปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุควรประสานกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หากมีการกำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายไว้ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยออกระเบียบรองรับการเบิกจ่ายงบประมาณในการปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับระเบียบการเบิกจ่ายเงินของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕.๔.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ควรส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด และ อบท. ในพื้นที่มีการบูรณาการร่วมกัน ในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในภาพรวมของจังหวัด เพื่อให้มีการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ กิจกรรม และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของจังหวัดให้มากขึ้น และส่งเสริมให้ผู้บริหาร อบท. ให้ความสำคัญและมีนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๕.๔.๔ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

การถ่ายโอนภารกิจงานเศรษฐกิจชุมชนของ อบท. ยังดำเนินการไม่ครบทุกแห่ง ซึ่งการพัฒนาอาชีพให้แก่คนในชุมชนเป็นหน้าที่ของ อบท. ทุกแห่งที่ควรดำเนินการ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนในพื้นที่ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ ประกอบกับสภาพแวดล้อมและเศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน การดำเนินงานด้านส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนในแต่ละพื้นที่ จึงมีความแตกต่างกันตามอัตลักษณ์ของแต่ละแห่ง และมีการกิจที่คล้ายคลึงกับราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรดำเนินการส่งเสริมให้ อบท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน โดยมี อบจ. เป็นเจ้าภาพจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาพรวมของจังหวัดจากฐานข้อมูลของ อบท. ในพื้นที่ ซึ่งอาจจะกำหนดโซนพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม และอื่น ๆ โดยเชื่อมโยงภารกิจที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของจังหวัดให้มากขึ้น

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ อบท. และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ถ. ทราบ

๒. นำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อบท. เผยแพร่ทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ถ. ให้ อบท. ทราบ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานต่อไป

ประธาน กล่าวว่า เชิญศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ในฐานะประธาน คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นการวิเคราะห์ลงไปมองว่าอะไรที่เสนอได้เร็ว ๆ แท้จริง ๆ แล้วทั้ง ๔ เรื่องมีความสำคัญมาก ถ้าที่ประชุมเห็นชอบ ควรให้สำนักงาน ก.ก.ถ. จัดให้มีการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนานโยบายในแต่ละเรื่อง ว่าในระยะยาว ๕ - ๑๐ ปี ควรจะไปอย่างไร รายงานที่เสนอ ตอบโจทย์เฉพาะอดีตกับปัจจุบัน แต่อนาคตยังไม่ชัดเจน

นายศุภกิจ ศิริลักษณ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า ขอบคุณศาสตราจารย์ชาติชายฯ ที่ได้ช่วยสะท้อน ในข้อเสนอบางเรื่อง เช่น การปรับสิทธิประโยชน์ รพ.สต. คือตอนที่ออกไปหลายปีก่อน เราได้ตั้งหลักนี้ เมื่อออกไปจากเราแล้วสิ่งที่ควรจะต้องได้ไม่น้อยกว่าที่อยู่กับเรา แต่บังเอิญในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงข้างกระทรวงสาธารณสุข โดยมีการเติมสิทธิประโยชน์เข้าไปอีกข้างหนึ่งเราก็ไม่ได้ไปทำอะไรด้วย จึงเป็นเรื่องที่ดี ถ้าจะต้องมาคุยกัน บางเรื่องท้องถิ่นจะได้มากกว่า ก็เป็นประเด็นต้องการให้คล้ายกัน สำหรับการฝึกอบรมในเชิงนโยบายได้กำชับอยู่ตลอดเวลาว่า รพ.สต. แม้จะถ่ายโอนไปอยู่กับคนละสังกัด ก็ยังอยู่ในระบบเครือข่ายสุขภาพ ฉะนั้นต้องดูแลกัน แต่ถ้าบางที่ที่ยังไม่ปฏิบัติจะได้กำชับให้เกิดการปฏิบัติให้ชัดเจนต่อไป วันนี้เราถ่ายโอน รพ.สต. ไป ๕๗ แห่ง เพิ่มอีก ๖ แห่ง ซึ่งโอนไปจำนวนไม่มาก ประเด็นคือมีโจทย์ว่า ถ้าทยอยไปอย่างนี้ วันหนึ่งสมมุติว่าโครงสร้างระบบสุขภาพของประเทศต้องรวมกัน และเอากลับมาไม่ได้ จะทำอย่างไร จึงเห็นด้วยว่าควรจะมีการศึกษาวิจัย ซึ่งขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขพยายามจะทำการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมจริงๆ ในการดำเนินการในระดับ Primary care เป็นอย่างไร

นายบุญเลิศ น้อมศิลป์ กล่าวว่า ฝากเรื่องการท่องเที่ยวว่า ควรหาวิธีการออกกฎหมายหรือการบังคับให้ไกด์ทัวร์นำนักท่องเที่ยวไปตามโปรแกรมสถานที่ท่องเที่ยวที่กำหนด คล้ายการท่องเที่ยวที่สิบสองปันนาของประเทศจีน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ อปท.

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปัทมสิริวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า เรื่องบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่กำลังจะถ่ายโอน ปัจจุบันมีบริการประมาณ ๒ ล้านคน แต่ท้องถิ่นที่เข้าร่วมน้อย อบจ. ที่เป็นศูนย์สั่งการ มี ๗ แห่ง นโยบายที่จะให้มีทุกจังหวัด และท้องถิ่นที่เข้าร่วมยังมีน้อย เพราะจำเป็นต้องลงทุนมาก เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและควรติดตาม เช่น อบจ. ที่จะเป็นศูนย์สั่งการ ต้องลงทุน ๑๐ - ๑๐๐ ล้านบาท และอาจจำเป็นที่จะต้องพิจารณาเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในการสนับสนุนท้องถิ่นที่จะทำการแพทย์ฉุกเฉิน ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันมีความเหลื่อมล้ำ คือในบางจังหวัดมีความพอเพียง ในบางจังหวัดยังไม่พอเพียง

นายสำเนา รัชมิพัต นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง กล่าวว่า รพ.สต. ที่ถ่ายโอนไปท้องถิ่นมีการพัฒนาไปมาก เช่น อบต.ดอนแก้ว มีความพร้อมด้านงบประมาณ มีศักยภาพในการดำเนินการดูแลเรื่องสุขภาพ แต่ติดปัญหาคือ อบต. โดยระบบไม่ให้มีการจ้างหมอมาอยู่ประจำที่ รพ.สต. หากดำเนินการอาจถูก สตง. เรียกเงินคืน เนื่องจากไม่ใช่อำนาจหน้าที่ จึงขอฝากเรื่องการขยายกรอบอัตรากำลังให้มีหมอประจำ รพ.สต. และเมื่อถ่ายโอนแล้วต้องขอกรอบอะไรทุกสิ่งทุกอย่างให้สามารถดำเนินการบรรจุเป็นข้าราชการได้สะดวกมากขึ้น

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ประเด็นแรกการถ่ายโอนภารกิจรวมทั้งการทำงานของท้องถิ่น ปัจจุบันจะเกี่ยวข้องกับงานจิตอาสา จึงขอให้ อปท. สนับสนุนการทำงานของจิตอาสาในเรื่องของกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยในการพัฒนาและเสริมการทำงานปกติของทางภาครัฐด้วย ประเด็นที่ ๒ หากที่ประชุมเห็นชอบแนวทางที่คณะอนุกรรมการได้นำเสนอนี้แล้ว การที่จะส่งต่อไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดควรกำหนดระยะเวลาในการติดตามงานต่างๆ ที่สำคัญเพื่อติดตามให้การพัฒนางานสามารถทำได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบ ประการแรกรับทราบรายงานนี้ และเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอคือให้แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละหัวข้อ และนำรายงานขึ้นเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ธ. ให้รับทราบโดยทั่วกัน

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอดังนี้

๑. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อปท. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ อปท. และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๒. นำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานของ อปท. เผยแพร่ทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ธ. ให้ อปท. ทราบ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานต่อไป

๔.๒ การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้ อปท. มีสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ และกำหนดเป้าหมายที่ร้อยละ ๓๕

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ อปท. เป็นหน่วยรับงบประมาณ ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายซึ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะโดยยื่นคำขอตั้งงบประมาณฯ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ

สำนักงานประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด โดยให้สำนักงานประมาณ (สปป.) พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท.

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ร้อยละ ๓๐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๐.๕๓ และคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้ อบท. ได้รับในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๔๗

รายได้ของ อบท. ประกอบด้วย รายได้ที่จัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้ และเงินอุดหนุน ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) ดังนี้

เปรียบเทียบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

หน่วย: ล้านบาท

รายได้ของ อบท.	๒๕๖๐	ร้อยละ	๒๕๖๑	ร้อยละ	๒๕๖๒	ร้อยละ	๒๕๖๓	ร้อยละ
๑. รายได้ที่จัดเก็บเอง	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๖.๒๘	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๕.๕๔	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๔.๙๐	๑๑๕,๙๙๐.๐๐	๑๔.๔๑
๒. รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้	๒๑๘,๘๐๐.๐๐	๓๑.๘๑	๒๒๙,๙๐๐.๐๐	๓๑.๘๙	๒๔๐,๓๕๐.๐๐	๓๑.๘๙	๒๔๙,๘๘๖.๐๐	๓๑.๐๕
๓. รายได้ที่รัฐแบ่งให้	๑๑๑,๐๐๐.๐๐	๑๖.๑๔	๑๑๕,๐๐๐.๐๐	๑๕.๙๕	๑๒๓,๐๐๐.๐๐	๑๖.๓๗	๑๓๑,๐๐๐.๐๐	๑๖.๒๘
๔. เงินอุดหนุน	๒๔๖,๐๙๑.๖๒	๓๕.๗๗	๒๖๓,๙๒๒.๐๔	๓๖.๖๑	๒๗๖,๑๓๕.๑๖	๓๖.๗๕	๓๐๗,๙๕๐.๐๐	๓๘.๒๖
รวมรายได้ อบท.	๖๘๗,๘๙๑.๖๒	๑๐๐	๗๒๐,๘๒๒.๐๔	๑๐๐	๗๕๑,๔๘๕.๑๖	๑๐๐	๘๐๔,๘๒๖.๐๐	๑๐๐
รายได้รัฐบาล	๒,๓๔๓,๐๐๐.๐๐		๒,๔๕๐,๐๐๐.๐๐		๒,๕๕๐,๐๐๐.๐๐		๒,๗๓๑,๐๐๐.๐๐	
สัดส่วนร้อยละ	๒๙.๓๖		๒๙.๔๕		๒๙.๔๗		๒๙.๔๗	

คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว มีมติเห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา ดังนี้

๑. รายได้ที่ อบท. จัดเก็บเอง ประมาณการจากหนังสือข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของ สก. ซึ่งเป็นข้อมูลรายได้ที่ อบท. จัดเก็บจริง ๕ ปีที่ผ่านมาย้อนหลัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ เป็นฐานการคำนวณรายได้จัดเก็บเองจริงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และใช้อัตราการเพิ่มของรายได้ที่ อบท. จัดเก็บเองจริง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ เป็นฐานการคำนวณประมาณการรายได้จัดเก็บเองปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และใช้อัตราการเพิ่มของรายได้ที่ อบท. จัดเก็บเองจริง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ เป็นฐานการคำนวณรายได้จัดเก็บเองปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นำมาประมาณการรายได้จัดเก็บเองปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เป็นจำนวน ๗๓,๘๖๔.๘๘ ล้านบาท รวมความพยายามในการจัดเก็บภาษีอีกร้อยละ ๕ จำนวน ๓,๖๙๓.๒๔ ล้านบาท หักรายได้ที่ลดลงจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประมาณการในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๘๒๙.๔๓ ล้านบาท เป็นประมาณการจัดเก็บเอง จำนวน ๗๓,๗๒๘.๖๙ ล้านบาท

๒. รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ และรายได้ที่รัฐแบ่งให้ ประมาณการจากค่าเฉลี่ยอัตราเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อของ ๓ หน่วยงาน (๓.๒ + ๑ = ๔.๒) คิดเป็นประมาณการรายได้ของ อบท. ที่รัฐจัดเก็บให้ จำนวน ๒๖๐,๓๘๑.๒๑ ล้านบาท และรัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๓๖,๕๐๒ ล้านบาท

๓. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ อบท. เป็นส่วนของรายได้ที่จะต้องเติมให้แก่ อบท. เพื่อให้มีสัดส่วนรายได้ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราร้อยละ ๓๐ จำนวน ๓๖๑,๒๘๘.๐๙ ล้านบาท

๔. กำหนดรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในอัตราร้อยละ ๓๐ โดยคำนวณจากแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งได้ประมาณการรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไว้เป็นจำนวน ๒,๗๗๓,๐๐๐ ล้านบาท

๕. สรุปสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนทั้งสิ้น ๘๓๓,๙๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑. รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง จำนวน ๗๓,๗๒๘.๖๙ ล้านบาท

๒. รายได้ที่รัฐเก็บให้ จำนวน ๒๖๐,๓๘๑.๒๑ ล้านบาท

๓. รายได้ที่รัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๓๖,๕๐๒.๐๐ ล้านบาท

๔. เงินอุดหนุน จำนวน ๓๖๑,๒๘๘.๐๙ ล้านบาท

คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗) โดยประมาณการรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๗๗๓,๐๐๐ บาท อัตราเงินเฟ้ออัตราร้อยละ ๑.๒ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ ๓.๖ รวมเป็นร้อยละ ๔.๘

ฝ่ายเลขานุการได้นำข้อมูลจากแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๗) มาประมาณการสัดส่วนรายได้และรายได้ของ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยใช้หลักการการประมาณการรายได้ของ อปท. เช่นเดียวกันกับคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ ดังนี้

๑. รายได้สุทธิของรัฐบาลจำนวน ๒,๗๗๓,๐๐๐ ล้านบาท กำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในอัตราร้อยละ ๓๐

๒. รายได้ของ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนทั้งสิ้น ๘๓๓,๑๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑ รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง จำนวน ๗๓,๗๒๘.๖๙ ล้านบาท (ใช้ประมาณการรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองจริง ๕ ปี ที่ผ่านมา)

๒.๒ รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ จำนวน ๒๖๑,๘๘๐.๕๓ ล้านบาท (ประมาณการ โดยใช้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศ = ๔.๘)

๒.๓ รายได้ที่รัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๓๗,๒๘๘.๐๐ ล้านบาท (ประมาณการโดยใช้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อของประเทศ = ๔.๘)

๒.๔ เงินอุดหนุน จำนวน ๓๖๐,๒๐๒.๗๘ ล้านบาท (เป็นสัดส่วนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่ อปท. เพื่อให้ อปท. มีสัดส่วนรายได้ร้อยละ ๓๐)

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในอัตราร้อยละ ๓๐ ตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการด้านการเงินการคลังและงบประมาณเสนอ และการประมาณการรายได้ของ อปท. ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า สัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลมีกฎหมายกำหนดให้เพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อให้ถึงร้อยละ ๓๕ ตอนนี้รายได้อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๒๙ มา ๔ – ๕ ปีแล้ว จากร้อยละ ๒๙.๓๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นร้อยละ ๒๙.๔๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และร้อยละ ๒๙.๔๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ขอเสนอว่า สัดส่วนรายได้ของ อปท. ควรจะเพิ่มมากกว่านี้ แต่คิดว่าสำนักงานงบประมาณคงมีปัญหาในการจัดสรรเพราะว่ารัฐบาลเองมีการกักเงิน และเห็นว่าสัดส่วนรายได้ของ อปท. ควรเพิ่มขึ้นในอัตราที่พอสมควร ควรจะถึงร้อยละ ๓๐ ปีนี้ก็จะเสนอร้อยละ ๓๐

ประธาน กล่าวเชิญสำนักงานงบประมาณให้ความเห็นเรื่องดังกล่าว

นายภูมิรักษ์ ชมแสง รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ กล่าวว่า สำนักงานงบประมาณต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจัดทำงบประมาณในภาพรวมประเทศ ซึ่งต้องคำนึงถึงฐานะการเงินและการคลังของประเทศเป็นหลัก

ข้อมูลงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รายได้สุทธิของรัฐบาล อยู่ที่ประมาณ ๒,๗๓๑,๐๐๐ ล้านบาท ในขณะที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประมาณการไว้ที่ ๒,๗๗๐,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๔๖,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นยอดเพิ่มประมาณร้อยละ ๑.๗ สถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน ภาครัฐมีภาระต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม สำนักงานงบประมาณจะพิจารณาสัดส่วนรายได้ของ อปท. ให้เพิ่มมากขึ้น โดยศึกษาจากข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ได้รับมาจากการมาธิการงบประมาณ การมาธิการท้องถิ่นของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และจะรับข้อสังเกตของที่ประชุม ก.ก.ก. นำเรียนที่ประชุมผู้บริหารสำนักงานงบประมาณเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า มีข้อสังเกตประเด็นที่ ๑ คือ ขอให้ฝ่ายเลขานุการชี้แจงด้วยวาจาในที่ประชุม ก.ก.ก. ว่าตัวเลขข้อมูลรายละเอียดสัดส่วนรายได้จัดเก็บเองเป็นสัดส่วนที่ประมาณการจากข้อมูล ๓ - ๔ ปีย้อนหลัง เป็นจริงตามนั้นหรือไม่ จะได้เห็นข้อมูลว่าสัดส่วนรายได้ที่ ก.ก.ก. จะพิจารณามีความหมายอะไรหรือไม่อย่างไร ประเด็นที่ ๒ ตัวเลขที่เห็นในเอกสารผมเชื่อว่าทุกคนรู้กันดีว่าไม่ใช่ตัวเลขจริง ผมไม่รู้ว่าจะตัดสินใจบนตัวเลขประมาณการที่ไม่มีข้อเท็จจริงรองรับอย่างนี้ต่อไปได้อีกกี่ปี เพราะภาพรวมเศรษฐกิจประเทศ รายได้สุทธิของรัฐบาลเป็นตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณสัดส่วนรายได้ของ อปท. และการประมาณการรายได้จัดเก็บเอง เพราะเหตุใดสำนักงานงบประมาณประมาณการไว้โดยไม่ศึกษาตัวเลขจริงที่เกิดขึ้น การกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. เป็นการตัดสินใจบนฐานความเป็นจริง ทุกท่านก็รู้ว่ารายได้จัดเก็บเองที่สำนักงานงบประมาณประมาณการได้จำนวน ๑๑๒,๐๐๐ ล้านบาท มาตลอด ๔ ปี ความจริงแล้วไม่เคยถึง และสำนักงาน ก.ก.ก. ได้ใช้ตัวเลขประมาณการเพียง ๗๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ฉะนั้นถ้ายอมรับข้อเท็จจริงว่าการประมาณการของสำนักงานงบประมาณไม่ถึง ก็ต้องยอมรับว่าไม่ถึง หากใช้ตัวเลขที่ประมาณการตามฐานความเป็นจริงมาประกอบการตัดสินใจ จะเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมมากกว่า ขอให้สำนักงานงบประมาณทบทวนตัวเลขที่ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด

เลขานุการ กล่าวว่า ที่ผ่านมา ๓ ปี ก.ก.ก. มีมติเห็นชอบให้กำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราร้อยละ ๓๐ และมีการกำหนดวิธีการประมาณการในลักษณะเช่นนี้มาโดยตลอด แต่ข้อเท็จจริง ๔ หน่วยงานหลักซึ่งมีหน้าที่พิจารณาการประมาณการรายได้และรายจ่ายของรัฐบาล โดยเฉพาะสำนักงานงบประมาณได้เสนอสัดส่วนรายได้ของ อปท. เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในการเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี มีการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่ำกว่า ก.ก.ก. กำหนด โดยเฉพาะการประมาณการรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองที่สูงกว่าที่ ก.ก.ก. ประมาณการไว้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานประมาณการคาดว่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จะมีผลบังคับใช้จึงประมาณการว่า อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีรายได้เพิ่มขึ้น ๓๘,๐๐๐ ล้านบาท ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาสำนักงานประมาณการใช้ตัวเลขนี้มาตลอด ถ้าสำนักงานประมาณการใช้ประมาณการตัวเลขรายได้จัดเก็บเองจริง รวมทั้งเพิ่มความพยายามในการจัดเก็บภาษีของ อปท. เข้าไปด้วย จะได้ตัวเลขประมาณ ๗๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ที่ผ่านมาตัวเลขของสำนักงานประมาณจึงคาดเคลื่อนจากความเป็นจริงมาโดยตลอด

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวเลขรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ประมาณ ๗๓,๐๐๐ ล้านบาท ต่ำกว่าสำนักงานงบประมาณประมาณการ เนื่องจากมีการใช้ฐานการประมาณการใหม่ ซึ่งรวมความพยายามในการจัดเก็บภาษีด้วย และตัวเลขในเอกสารมีการประมาณการรายได้จัดเก็บเองจำนวน ๑๑๒,๐๐๐ ล้านบาท เป็นตัวเลขที่สำนักงานประมาณการใช้ประมาณการรายได้ที่ อปท. เก็บเอง ซึ่งอาจจะมาจากการคาดการณ์ว่าจะเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ แต่พอกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีผลบังคับใช้ ปรากฏว่าท้องถิ่นจัดเก็บได้น้อยกว่ากฎหมายเดิมอีก เพราะฉะนั้นการใช้ตัวเลข ๑๑๒,๐๐๐ ล้านบาท จึงเป็นตัวเลขที่สูงและมีการใช้ต่อเนื่องกันมาหลายปี การประมาณการเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าต้องใช้ตัวเลขประมาณการ เพราะว่ายังไม่เกิด สำนักงานประมาณการใช้ตัวเลขนี้มาเป็นองค์ประกอบเพื่อให้ดูว่าตัวเลขรายได้จัดเก็บเองของ อปท. ได้จำนวนมาก แต่ว่าพอถึงเวลาตัวเลขจัดเก็บเองจริงตัวเลขจะฟ้องว่าตัวเงินหายไป ซึ่งจะเห็นได้จากตัวเลข ๑๑๒,๐๐๐ ล้านบาท กับ ๗๓,๐๐๐ ล้านบาท หายไป ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท เพราะว่าการใช้ตัวเลขที่ไม่ถูกต้อง ผมเข้าใจสำนักงานประมาณว่ามีภาระมาก แต่ว่าคงต้องยอมรับความจริงว่า ถ้า อปท. จัดเก็บเองได้น้อยก็ต้องบอกว่ำน้อย

แล้วใช้ตัวเลขที่น้อยลงไป ซึ่ง อบท. จะยอมรับความเป็นจริงได้มากกว่าที่สำนักงบประมาณใช้ตัวเลขที่ไม่จริงตลอดไปเรื่อย ๆ ถึงต้องมาพูดกันเรื่องนี้ทุกปี

ประธาน กล่าวว่า ถ้าจะใช้ตัวเลขจริงมาประมาณการล่วงหน้า โดยเมื่อเวลาผ่านพ้นไปแล้วนำตัวเลขจริง ซึ่งก็มีอยู่แล้วมาใช้ประมาณการจะได้หรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า ตัวเลขการประมาณการของฝ่ายเลขานุการและสำนักงบประมาณมีความแตกต่างหลายปีต่อเนื่องกันมา

นายภูมิรักษ์ ชมแสง กล่าวว่า เป็นไปตามที่ประธานกล่าว ผมนำเรียนว่า ที่มาของการประมาณการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ว่าตอนนั้นกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเข้าสมัยประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคาดว่าจะมีผลบังคับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ก็ประมาณการรายได้จัดเก็บเองจะเพิ่มขึ้น ต่อมากฎหมายอยู่ในสภายังไม่บังคับใช้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ยังคาดว่าจะมีผลบังคับใช้อีก จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จะเห็นว่าตัวเลขเท่าเดิมมาตลอด เพราะคิดว่ากฎหมายจะมีผลบังคับใช้ พอปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ก็มีความชัดเจนเพราะกฎหมายออกมาแล้ว จึงใช้การจัดเก็บจริงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มาหาค่าเฉลี่ยอัตราการเพิ่ม คำนวณได้ว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คาดว่าจะจัดเก็บได้จริง ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท และประมาณการไว้ว่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะเก็บได้เพิ่มประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท พอบวกเข้าไปได้ก็จะได้ ๑๑๕,๐๐๐ ล้านบาท เป็นตัวประมาณการที่สำนักงบประมาณใช้เสนอคณะรัฐมนตรี แต่สำนักงบประมาณได้รับฟังข้อสังเกตมาโดยตลอด หากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงบประมาณใช้ตัวเลขจริง ยังคงมั่นใจว่าตัวเลขยังเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด คือ ร้อยละ ๒๕ และไม่น้อยกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่ท่านประธานและกรรมการต้องดูผลที่เกิดขึ้น สมมุติบอกว่าร้อยละ ๒๕ แล้วเหลือร้อยละ ๒๖, ร้อยละ ๒๗ ผลกระทบด้านอื่นจะเป็นอย่างไร ทั้งทางด้านการเมือง และความเชื่อมั่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงบประมาณได้ศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจัง และคาดว่าจะการนำเสนอคณะรัฐมนตรีในการทำงานงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวเลขสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลจะใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ มีข้อสังเกตว่าตามที่ผู้แทนสำนักงบประมาณได้นำเรียนที่ประชุม เหมือนกับที่ท่าน ผอ.สำนักงบประมาณ ได้ชี้แจงคณะกรรมการธิการงบประมาณ ซึ่งท่านบอกว่าการประมาณการตัวเลขสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล หากประมาณการโดยใช้ตัวเลขที่ใกล้เคียงตัวเลขจริง ตัวเลขสัดส่วนจะลดลงจากร้อยละ ๒๕ เหลือร้อยละ ๒๖ ร้อยละ ๒๗ นั้นไม่ผิดกฎหมาย เพราะอยู่ในสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ตามที่กฎหมายกำหนด ถ้าสำนักงบประมาณยอมรับว่ากำลังประมาณการรายได้ที่อยู่บนฐานกฎหมายและข้อเท็จจริงให้ถูกต้อง สำนักงบประมาณควรยอมรับในหลักการที่ฝ่ายเลขานุการได้ยกตัวเลขมา คือสัดส่วนรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ประมาณ ๗๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นตัวเลขที่จะใช้ต่อไป ผมคิดว่าต้องกลับมาพิจารณาเพื่อจะได้กลับเข้าสู่ระบบที่ถูกต้องและเหมาะสมในทางวิชาการ ซึ่งยอมรับได้ส่วนประเด็นต่อมาถ้าใช้ตัวเลขที่อยู่บนฐานความเป็นจริงในการประมาณการแล้วจะเกิดผลอย่างไร เช่น สัดส่วนรายได้อาจลดลงจากร้อยละ ๓๐ เหลือ ร้อยละ ๒๕ ผมคิดว่านั้นคือสิ่งที่รัฐบาลต้องตอบ ผมไม่แน่ใจว่า ก.ก.ธ. ตอบได้หรือไม่ หรือเป็นเรื่องของรัฐบาล ฉะนั้นถ้าคณะรัฐมนตรีพิจารณาจะเป็นเรื่องของนโยบายก็ต้องจบด้วยนโยบาย แต่อย่างน้อยเป็นนโยบายที่อยู่บนฐานของข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่เป็นไปได้ ถ้าไม่หักท้วงและมีข้อสังเกตตรงนี้ ตัวเลขประมาณการจะเป็น ๑๑๗,๐๐๐ ล้านบาทหรือไม่ ถ้าเป็นไปได้คือกลับเข้าสู่ฐานความเป็นจริง ส่วนนโยบายจะตัดสินใจให้ร้อยละ ๒๕ ก็ต้องเป็นนโยบาย ก็ต้องยอมรับตามนั้น

ประธาน กล่าวว่า ผ่ากให้คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณไปศึกษาครั้งต่อไปอาจจะทำ บัญชี ๑/บัญชี ๒ มาพิจารณา บัญชีที่ประมาณการกับบัญชีที่เป็นตัวเลขจริง ซึ่งคณะรัฐมนตรีควรจะต้องได้เห็นในส่วนนี้ เพราะถ้าได้ตัวเลขจริงย้อนหลัง จะทำให้ตัดสินใจได้มากขึ้น ถ้าจำเป็นก็ต้องยอมรับความจริง ในขณะนี้ จึงขอให้เห็นชอบตัวเลขสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลร้อยละ ๓๐

มติที่ประชุม เห็นชอบการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในอัตราร้อยละ ๓๐ จำนวน ๘๓๓,๑๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑. รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง จำนวน ๗๓,๗๒๘.๖๙ ล้านบาท
๒. รายได้ที่รัฐเก็บให้ จำนวน ๒๖๑,๘๘๐.๕๓ ล้านบาท
๓. รายได้ที่รัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๓๗,๒๘๘.๐๐ ล้านบาท
๔. เงินอุดหนุน จำนวน ๓๖๐,๒๐๒.๗๘ ล้านบาท

โดยมีข้อสังเกตว่า การประมาณการรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองของสำนักงานงบประมาณไม่สอดคล้องกับรายได้ที่ อปท. จัดเก็บจริง ดังนั้น สำนักงานงบประมาณควรนำรายได้ที่ อปท. จัดเก็บจริงมาเป็นข้อมูลในการประมาณการ และมอบหมายให้คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณจัดทำข้อมูลรายได้จริงของ อปท. ในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาใช้ในการประมาณการรายได้ และกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

**๔.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ
ถ่ายโอน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔๗,๘๕๘.๙๕๙๓ ล้านบาท ที่ตั้งไว้ที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น**

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๓) (๑๑) และ (๑๕) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) มีอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร รายได้ระหว่างรัฐ
กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับ อปท.
และระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง และพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ตามความจำเป็น โดยออก
ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา

คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการจัดสรร
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ โดยจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท.
ในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๔๗ ของรายได้สุทธิของรัฐบาล เป็นจำนวน ๘๐๔,๘๒๖ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑. รายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเอง จำนวน ๑๑๕,๙๙๐ ล้านบาท
๒. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ จำนวน ๒๔๙,๘๘๖ ล้านบาท
๓. รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้ จำนวน ๑๓๑,๐๐๐ ล้านบาท
๔. เงินอุดหนุน จำนวน ๓๐๗,๙๕๐ ล้านบาท

คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒
เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของเทศบาลและ อบต. ซึ่งตั้งไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๔๗,๘๕๘.๙๕๙๓
ล้านบาทแล้ว ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ กันเงินเพื่อชดเชยรายได้ที่เทศบาลและ อบต. ได้รับลดลงจากการจัดเก็บภาษี
ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ส่วนที่ ๑ จำนวน ๔๕,๓๖๘.๙๐๙๘ ล้านบาท จัดสรรให้เทศบาล และ อบต.
ได้รับเท่าที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๒ จำนวน ๒,๔๙๐.๐๔๙๕ ล้านบาท ส่วนที่เพิ่มจากปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดสรรเพื่อชดเชยรายได้ให้เทศบาล และ อบต. ที่มีรายได้ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างตามสัดส่วน

แนวทางที่ ๒ จัดสรรตามสัดส่วนที่เทศบาล และ อบต. ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

แนวทางที่ ๓ จัดสรรตามรายจ่ายในการจัดบริการสาธารณะต่อหัวตามเกณฑ์ที่ได้มีการจัดสรรไว้แล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุน หากรายจ่ายมากกว่ารายได้ให้จัดสรรตามส่วนต่างดังกล่าว หากเทศบาล และ อบต. คำนวณแล้วได้รับจัดสรรลดลง ให้ลดลงไม่เกินร้อยละ ๑๐

โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามแนวทางที่ ๒ ให้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของเทศบาลและ อบต. ซึ่งตั้งไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๔๗,๘๕๘.๙๕๙๓ ล้านบาท ตามสัดส่วนที่เทศบาล และ อบต. ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรพิจารณาเห็นชอบให้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของเทศบาลและ อบต. ซึ่งตั้งไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๔๗,๘๕๘.๙๕๙๓ ล้านบาท ตามแนวทางที่ ๒ โดยจัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามสัดส่วนที่เทศบาล และ อบต. ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

ประธาน กล่าวว่า ให้ความเห็นชอบตามแนวทางที่ ๒

มติที่ประชุม เห็นชอบให้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของเทศบาล และ อบต. ซึ่งตั้งไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๔๗,๘๕๘.๙๕๙๓ ล้านบาท ตามแนวทางที่ ๒ โดยจัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามสัดส่วนที่เทศบาล และ อบต. ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

๔.๔ แนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๑๑) และมาตรา ๓๐ (๕) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ด.) มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. ตามความจำเป็น และการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขต อบต. ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของ อบต. เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุน และกำหนดจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของ อบต. แต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ อบต. ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายซึ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยยื่นคำขอตั้งงบประมาณฯ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สำนักงานงบประมาณ (ส.บ.) พิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการทั่วไปของ อบต. ให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ซึ่ง ก.ก.ด. ยังคงมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ เช่นเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ และปฏิทินงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานงบประมาณกำหนดให้ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เป็นหน่วยตั้งงบประมาณตรง สำหรับเทศบาลตำบล และ อบต. ยังคงตั้งงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ส.ก.) เช่นเดิม

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (อบท. สด. และ สบป.) ใช้ในการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ดังนี้

๑. ประเภทเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ทุกแห่ง ให้แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยจะต้องมีสัดส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๒. การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภท ให้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กทม. กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา กลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล และ อบต. โดยการจัดสรรให้แก่ อบท. แต่ละกลุ่ม ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๓. ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองเสนอขอตั้งงบประมาณไปยัง สบป. โดยตรง สำหรับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาลตำบล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๔. การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ

๔.๑ กทม. และเมืองพัทยา ให้เสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณและให้สำนักงบประมาณพิจารณารายละเอียดงบประมาณที่เหมาะสมและให้อยู่ในกรอบวงเงินที่ กทม. และเมืองพัทยา ได้รับการจัดสรร)

๔.๒ การเสนอขอตั้งงบประมาณสำหรับ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง แบ่งเป็น เงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นควรจัดสรรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของเงินอุดหนุนประเภทเดียวกันที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินของเงินอุดหนุนในแต่ละประเภท ให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่าย

(๓) เงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง

๔.๓ การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับ เทศบาลตำบล และ อบต. ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเช่นเดียวกับของ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง และเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบล และ อบต.

๔.๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

๔.๕ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

๔.๖ การเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ให้เสนอ ก.ก.ธ. ให้ความเห็นชอบด้วย

๔.๗ ให้ สบป. พิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) ได้เสนอให้ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบเงินอุดหนุน เฉพาะกิจสำหรับขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการใหม่จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๑. งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการ รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (บูรณาการการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม) ด้วยระบบ กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV System) จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อบูรณาการแก้ไขปัญหาการรักษาความปลอดภัย และความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสร้างความ มั่นใจให้ประชาชน

๒. งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชุมชนท้องถิ่น จำนวน ๑๐๕.๓๘๐๘ ล้านบาท เพื่อน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชุมชน ยกย่องคุณภาพชีวิตของประชาชน และพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน และให้ผู้เข้ารับการอบรมในโครงการสามารถน้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นของตนได้

สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยได้เสนอขอให้ ก.ก.ถ. พิจารณาให้ รายการเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชียงรุ้ง ไม่ควรนับรวมอยู่ในสัดส่วน ของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ และมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ รวมทั้งข้อสังเกต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ที่เห็นว่า ค่าตอบแทนของ อสม. ไม่ใช่งบประมาณในการกิจประจำของ อบจ. และเป็นการสร้าง ภาระให้กับหน่วยงานจากภารกิจที่รัฐมอบให้

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรพิจารณา ดังนี้

๑. เห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

๒. เห็นชอบงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ สอ. ขอตั้งงบประมาณ ๒ รายการ

๓. เห็นชอบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า เรื่องอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เคยมีมติไปแล้ว ถ้ามีมติอีกครั้ง จะเกิดผลกระทบอย่างไร ขอฟังความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ว่ามีแนวความคิดอย่างไร งบประมาณที่จ่ายให้ อสม. ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจของ อบจ. แล้วเป็นเงินงบประมาณ ที่มีลักษณะเป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพราะจ่ายให้ อสม. ซึ่งไม่ได้เป็นเงินอุดหนุนทั่วไป แต่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ ของท้องถิ่น งบประมาณไม่ได้เข้า อบจ. แต่ส่งให้ที่ตัวบุคคลโดยตรง เป็นการจ่ายเงินจากส่วนกลางไปสู่ผู้รับเงิน หากนำ งบประมาณมาคิดว่าเป็นเงินอุดหนุนของ อบจ. แล้ว ไม่เกิดผลอะไร

ประธาน กล่าวเชิญสำนักงานงบประมาณ และต่อด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นายภูมิรักษ์ ชมแสง กล่าวว่า เรื่อง อสม. ทางสมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยได้ส่งเรื่องให้ สำนักงานงบประมาณ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณา และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้แจ้งให้กระทรวงการคลังและ สำนักงานงบประมาณ พิจารณาว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ไม่ให้นับเงินอุดหนุนที่จ่ายให้ อสม. เป็นสัดส่วนรายได้ของ อบท. ฝ่ายกฎหมายของสำนักงานงบประมาณกำลังตรวจสอบและพิจารณาเรื่องนี้อยู่ หากมีความคืบหน้าประการใด จะแจ้งฝ่าย เลขานุการเพื่อนำเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อทราบต่อไป

นายทวี เสริมภักดีกุล รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทนอธิบดีกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อบจ. ได้ยื่นขอ งบประมาณโดยตรงต่อสำนักงานงบประมาณ และไม่ได้ผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า มีข้อสังเกต ๓ ประเด็น ประเด็นแรกกรณีเงิน อสม. เป็นไปตามที่ศาสตราจารย์พิเศษสมชัยฯ ได้นำเรียน โดยประเด็นที่ท้องถิ่นพูดถึงกันมากกรณีของ อสม. คือ รัฐบาลโอนเงินให้กับผู้ที่รับประโยชน์โดยตรง เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการ แม้กระทั่งหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องทำตามรัฐธรรมนูญ เช่น การศึกษา อาหารเสริม(นม) อาหารกลางวัน มีลักษณะวิธีคิดคล้ายกัน ควรทบทวนไปพร้อมกันหรือไม่ ประเด็นที่ ๒ ผมได้อ่านรายละเอียดในข้อเสนอที่ ๑ ปรากฏว่ามีประเด็นรายการเงินอุดหนุนที่เพิ่มเข้ามาใหม่ โดยกำหนดคือเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. ไม่แน่ใจในหลักการว่าควรจะใช้เงินอุดหนุนตรงนี้มาชดเชยรายได้ที่ลดลงหรือไม่ ถ้าจะกันเงินอุดหนุนเพื่อไปชดเชยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลง เท่ากับว่ากำลังโยกเงินจากเงินอุดหนุนเพื่อนำไปใช้ชดเชยรายได้ที่ท้องถิ่นเก็บเองลดลง เท่ากับว่าผลโดยรวมคือไม่ได้ทำให้รายได้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น แะโยกจากเงินอุดหนุนไปแทนเงินภาษีที่ท้องถิ่นเก็บเอง ประเด็นคือผลกระทบของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ทำให้รายได้ของ อบต. ลดลง ต้องยอมรับว่าเกิดจากผลของกฎหมายซึ่งต้องกลับไปถามในหลักการคือถ้ารายได้ท้องถิ่นลดลง หน่วยงานใดควรจะได้รับผิดชอบ เมื่อรัฐบาลผลักดันกฎหมายนี้ในสมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รัฐบาลควรจะช่วยแบ่งเบาภาระหรือลดผลกระทบหรือไม่ เรื่องนี้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ต้องกลับไปศึกษาอีกครั้ง ประเด็นที่ ๓ ข้อสังเกตรายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ ขอเรียนถาม กรณีของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยปกติความหมายของเฉพาะกิจคือ รัฐบาลมีนโยบายและมีเงินเป็นรายการเงินอุดหนุนจงใจให้ท้องถิ่นดำเนินการให้สอดคล้องกัน ขอเรียนถามว่าภารกิจ ๒ ภารกิจนี้ปกติท้องถิ่นไม่ได้ทำ เท่ากับว่าประเภทใหม่เหมือนยอมรับว่าท้องถิ่นไม่ได้ทำเลยต้องมีการจงใจโดยธรรมชาติของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ คือไม่ได้กระจายให้ อบต. ทั่วประเทศ ผมว่าหลักการอันนี้ต้องระมัดระวังอย่างมาก ผลสุดท้ายจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างท้องถิ่น

ประธาน กล่าวว่า ข้อสังเกตของรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ เสนอทบทวน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยผู้พิการ และอาหารเสริม(นม) อาหารกลางวัน ขอให้สำนักงานประมาณนำไปศึกษาและพิจารณาทั้งหมด โดยเสนอมายังรัฐบาลเป็น package

เลขาธิการ กล่าวว่า มีข้อสังเกต ๓ ประเด็น ประเด็นแรกที่รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ นำเสนอ ได้มีโอกาสไปร่วมประชุมกับสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ผู้แทน อบต. มีความกังวลว่าหากตัดเงินอุดหนุนรายการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการ อาหารเสริม(นม) อาหารกลางวัน ออกจากสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น จะเป็นปัญหาเวลาคำนวณสัดส่วนค่าใช้จ่ายบุคลากรที่กฎหมายกำหนดไม่เกินร้อยละ ๔๐ จึงต้องคำนึงถึงเรื่องดังกล่าวด้วย ประเด็นที่ ๒ กรณีเงินอุดหนุนทั่วไปที่ท้องถิ่นมีอิสระลดลงเมื่อมีรายการเงินอุดหนุนใหม่เพิ่มขึ้นนั้น เห็นว่าเงินอุดหนุนทั่วไปที่ให้ท้องถิ่นมีอิสระ ในการใช้จ่ายเงินกำหนดให้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ เช่นเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ อบจ. เสนอขอรับเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบที่ร้อยละ ๑๐ อบจ. ส่วนใหญ่ก็ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นตามที่กำหนด เว้นแต่ อบจ. บางแห่งเสนอขอเงินอุดหนุนทั่วไปน้อยกว่าอัตราที่กำหนด แม้มีเงินอุดหนุนรายการใหม่ เงินอุดหนุนทั่วไปที่มีอิสระจะต้องไม่น้อยลง ประเด็นที่ ๓ ขอเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาให้ความเห็นชอบกรณีสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดจำนวน ๓๑ รายการ วงเงิน ๑,๒๐๗.๒๒๖๐ ล้านบาท รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ โดยโครงการเป็นงบผูกพัน ๒๓ รายการและโครงการใหม่ ๘ รายการ ซึ่งโครงการดังกล่าวคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว สำหรับรายละเอียดงบประมาณ ขอให้สำนักงานประมาณรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ประธาน กล่าวว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะเพิ่มเติมหรือไม่

นายทวี เสริมภักดีกุล กล่าวว่า ส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ๒ รายการที่เพิ่มมาใหม่คือ CCTV เป็นเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของท้องถิ่นในการดูแลพี่น้องประชาชน กล้อง CCTV ติดอยู่ในพื้นที่ใดก็สามารถใช้ประโยชน์ได้มาก และถือว่าไม่ใช่เป็นรายการใหม่ เนื่องจากกรมส่งเสริม

การปกครองท้องถิ่นเคยเสนอขอรับเงินอุดหนุนมาก่อนหน้านี้ ๒ - ๓ ปี แต่ไม่ได้ถูกกำหนดไว้เป็นรายการเงินอุดหนุน ปีนี้จึงเสนอขอเข้ามาใหม่ สำหรับหน้าที่ของท้องถิ่นที่ต้องดำเนินการเรื่องของโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นโครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักการช่วยเหลือตัวเอง พึ่งตนเองได้และมีการเรียนรู้ รวมถึงการเกษตร เศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นหน้าที่ที่ท้องถิ่นจะต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน และเป็นอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมายจัดตั้งอยู่แล้ว ถือว่าเป็นรายการที่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น

ประธาน กล่าวว่า รับทราบและให้ความเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการได้เสนอ

นายประเสริฐ วชิรเชื่อนพันธ์ กล่าวว่า เรื่อง CCTV ที่รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ บอกว่าเกรงว่า อบท. จะไม่ได้รับอย่างทั่วถึงนั้น ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ก.ก.ถ. มีการตั้งคณะกรรมการพิจารณาเงินอุดหนุน เฉพาะกิจกรณีพิเศษ มีผู้แทน ก.ก.ถ. ในส่วนของท้องถิ่นเป็นกรรมการร่วมพิจารณาว่าจะกำหนดให้ท้องถิ่นใดควรได้รับการจัดสรรอย่างไรให้เกิดความเป็นธรรม ถ้ายังมีคณะกรรมการฯ ผมว่าจะเป็นผลดีในการเข้าไปพิจารณาการจัดสรร ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นถ้ามีการเพิ่มรายการใหม่ ขอให้มีการตั้งคณะกรรมการฯ ร่วมพิจารณา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และท้องถิ่นจะได้ตอบปัญหาให้กับตัวแทนท้องถิ่นได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะได้ไม่ต้องรับคนเดียว

ประธาน กล่าวว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นไปไม่ได้หรือไม่ที่จะมีคณะกรรมการฯ

นายทวี เสริมภักดีกุล กล่าวว่า เดิมทีเคยมี สามารถดำเนินการได้

ประธาน กล่าวว่า ฝ่ายกระทรวงมหาดไทยด้วย เป็นข้อเสนอจากคณะกรรมการ ก.ก.ถ.

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ กล่าวว่า ขอฝากเรื่องประปาหมู่บ้าน ว่าลงไม่ตรงจุดหลายที่ เนื่องจากส่วนราชการไปสำรวจ โดยไม่ได้ดูพื้นที่ตรงไหนได้แล้วก็ได้อีก ทำให้งบประมาณประปาหมู่บ้านเพิ่มขึ้นเป็น หลายพันล้านในแต่ละปี ควรทำให้หมู่บ้านรวมกันเป็นประปาตำบล ซึ่งจะเกิดประโยชน์ที่มากกว่าและเห็นว่าควรจะต้อง คณะกรรมการร่วมพิจารณาเช่นเดียวกับ CCTV

ประธาน กล่าวว่า ยังมีอะไรอีกที่ลักษณะคล้ายเรื่องประปาหมู่บ้านและ CCTV ขอฝากกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ตั้งคณะกรรมการร่วม หากมีความคืบหน้าขอให้แจ้งกลับมาด้วย

นายภูมิรักษ์ ชมแสง กล่าวว่า งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะนี้ส่งคำขอ ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาแล้ว อาจจะต้องเป็นการวางแผนเพื่ออนาคต เพราะปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่แน่ใจว่าจะทำทัน โดยเฉพาะเรื่องความพร้อม สำหรับเรื่องสิ่งแวดล้อม ที่ สผ. เสนอขอความเห็นชอบ สำนักงานงบประมาณต้องไปดู เรื่องข้อพันธุสัญญาว่าต้องจ่ายจริงเท่าใด และรายการใหม่ที่เสนอมามีความพร้อมหรือไม่ สำหรับรายการเงินอุดหนุน เฉพาะกิจรายการใหม่ ๒ รายการ มีคำขอมาน้อยมาก อย่างไรก็ตามเรื่อง CCTV มีคณะกรรมการศึกษาภาพรวมอยู่แล้ว ขอให้กระทรวงมหาดไทยช่วยตรวจสอบด้วย ไม่แน่ใจว่าทางกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาภาพรวมของประเทศหรือไม่

ประธาน กล่าวว่า ขอให้ผู้แทนท้องถิ่นใน ก.ก.ถ. เข้าไปมีส่วนร่วมด้วย

นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ตามที่ท่านรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ ได้ตั้งข้อสังเกตรวม ๒ ประเด็น ประเด็นแรก การขอตั้งงบประมาณอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่ไม่ควรจะรวมอยู่ใน ยอดรวมเงินอุดหนุน เพราะว่าภาษีตัวนี้ออกโดยรัฐบาล เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรจะเป็นผู้รับผิดชอบ เพราะว่าถ้าใช้งบ เงินอุดหนุนมาชดเชยเท่ากับว่าเอาเงินท้องถิ่นมาชดเชยให้กับรัฐบาล ไม่ใช่รัฐบาลชดเชยให้ท้องถิ่น ประเด็นที่ ๒ เรื่อง เงินอุดหนุนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการบอกว่า อบจ. ได้รับเพิ่มร้อยละ ๑๐ ขอเรียนว่าส่วนที่เพิ่มคือ เงิน อสม. เพิ่มจาก ๖๐๐ บาท เป็น ๑,๐๐๐ บาท ต่อคน เพราะฉะนั้นเงินก้อนนี้ไปตั้งอยู่ในงบอุดหนุนทั่วไปของ อบจ. ตัวเลขรวมออกมาจึงเห็นว่า อบจ. ได้รับเงินอุดหนุนเพิ่ม แต่จริง ๆ พอลงไปดูในรายละเอียดคือเพิ่มมาจากเงิน อสม. ขอเรียนเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า ประเด็นที่ต้องเนื่องจากเงินอุดหนุน กับเงินภาพรวมของท้องถิ่น ฝ่ายเลขานุการได้กล่าวว่า มีเงินอุดหนุนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเห็นว่าเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนมีการร้องเรียนกันมาต่อเนื่อง ผากให้กระทรวงมหาดไทยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเน้นในเรื่องการจัดสรรเงิน หรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เพียงพอ รวมไปถึงกรณีการดับไฟป่าที่เป็นปัญหามากด้วย ในสมัยก่อนมีการตั้งงบประมาณไว้ แต่ภายหลังไม่มีการตั้งงบไว้ ผากประเด็นนี้ด้วย เนื่องจากหลายภาคส่วนโดยเฉพาะระดับสูงก็ให้ความสำคัญ การแก้ไขปัญหาตรงนี้ล่าสุดการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการติดตามสถานการณ์น้ำ มีการพูดถึงการจัดการน้ำชุมชน ซึ่งจะเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัยในระดับพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล ได้ดี ผากเป็นข้อมูลให้กับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อจะได้มีการหยิบยกเรื่องนี้มาพิจารณา เพราะท่านนายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานพิจารณาเรื่องนี้ด้วย

ประธาน กล่าวว่า สำนักงบประมาณแจ้งว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการพิจารณาจัดสรรไปทั้งหมดแล้ว ไม่ทราบว่าจะจัดสรรเพิ่มได้หรือไม่

มติที่ประชุม เห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ดังนี้

๑. เห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ ดังนี้

๑.๑ ประเภทเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ทุกแห่ง ให้แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยจะต้องมีสัดส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๑.๒ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภทให้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กทม. กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา กลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล และ อบต. โดยการจัดสรรให้แก่ อบท. แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๑.๓ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองเสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณโดยตรง สำหรับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาลตำบล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑.๔ การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ

(๑) กทม. และเมืองพัทยา ให้เสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ และให้สำนักงบประมาณพิจารณารายละเอียดงบประมาณที่เหมาะสมและให้อยู่ในกรอบวงเงินที่ กทม. และเมืองพัทยา ได้รับการจัดสรรตามข้อ ๑.๒

(๒) การเสนอขอตั้งงบประมาณสำหรับ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง แบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

(๒.๑) เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ควรจัดสรรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของเงินอุดหนุนประเภทเดียวกันที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๒.๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์การใช้เงินของเงินอุดหนุนในแต่ละประเภท ให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๒.๓) เงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง

(๓) การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับเทศบาลตำบล และ อบต. ให้ สก. ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเช่นเดียวกับของ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง และเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบล และ อบต.

(๔) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

(๕) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

(๖) การเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ ให้เสนอ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบด้วย

(๗) ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

๒. เห็นชอบงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ สก. ขอตั้งงบประมาณ ๒ รายการ ได้แก่

๒.๑ เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (บูรณาการการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม) ด้วยระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV System) จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๒.๒ เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชุมชนท้องถิ่น จำนวน ๑๐๕.๓๘๐๘ ล้านบาท

๓. เห็นชอบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท.

๔. เห็นชอบการจัดสรรเงินอุดหนุนให้ อบท. ตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยให้สำนักงบประมาณ รับไปพิจารณารายละเอียดการจัดสรรต่อไป

ทั้งนี้ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในการพิจารณา แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่ อบท. โดยให้ผู้แทน อบท. ใน ก.ก.ถ. เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย รวมทั้งให้สำนักงบประมาณรับไปศึกษาและพิจารณาแนวทางการดำเนินการเงินอุดหนุนรายการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกับเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริม อสม. เช่น อาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ฯลฯ

๔.๕ แนวทางการแก้ไขปัญหาภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ค้างชำระ

เลขาธิการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดการจัดสรรรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้พิจารณาเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน (๒๕๖๒)

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท. ตามที่สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยได้ขอหารือแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่ค้างชำระเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพราะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน ที่ประชุมมีมติมอบฝ่ายเลขานุการ จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการขนส่งทางบก สมาคม อบท. ทั้ง ๓ แห่ง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท. และฝ่ายเลขานุการได้จัดประชุมหารือเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ และนำผลการประชุมหารือเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท. ดังนี้

๑. ระยะสั้น มอบฝ่ายเลขานุการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ จัดทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ระหว่างกรมการขนส่งทางบก สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะวิจัยโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการเก็บรายได้ อบท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อกรมการขนส่งทางบกให้ข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์จากระบบจดทะเบียนรถยนต์ของกรมการขนส่งทางบกแก่ อบจ. เพื่อใช้ในการเชิญชวนประชาชนให้มาชำระภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระ

๑.๒ ขอความอนุเคราะห์กรมการขนส่งทางบกส่งข้อมูลชื่อ และที่อยู่ของเจ้าของรถยนต์ที่ค้างชำระภาษีรถยนต์จากระบบจดทะเบียนรถยนต์ ให้คณะวิจัยฯ เพื่อทดลองส่งหนังสือเชิญชวนประชาชนให้มาชำระภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระเป็นรายบุคคล ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนาร่อง ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ สิงห์บุรี อุบลราชธานี และสงขลา

๒. ระยะยาว มอบกรมการขนส่งทางบกร่วมกับ อบจ. พัฒนาระบบส่งผ่านข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ อบจ. สามารถเชื่อมต่อข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์ทั่วประเทศ

คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาเรื่อง สรุปผลการประเมินเบื้องต้นในการเร่งรัดจัดเก็บภาษีรถยนต์ค้างชำระในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ที่ประชุมพิจารณาผลการศึกษาของรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ หัวหน้าโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการเก็บรายได้ของ อบท. ซึ่งได้สำรวจข้อมูล อบท. กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในการเร่งรัดการจัดเก็บภาษีรถยนต์ค้างชำระในจังหวัดกระบี่ โดยใช้วิธีการส่งจดหมายเร่งรัดจะสามารถจัดเก็บภาษีรถยนต์ค้างชำระได้เพิ่มขึ้น และหากนำไปขยายผลให้ครอบคลุมทั้งประเทศจะสามารถติดตามเร่งรัดภาษีรถยนต์ค้างชำระเพิ่มขึ้นประมาณ ๒๑๗.๒๖ ล้านบาท จึงเป็นมาตรการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินการ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑. นำแนวทางการแก้ไขปัญหามาของ อบจ. กระบี่ โดยใช้วิธีการส่งจดหมายเร่งรัดมาเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหามอเตอร์ไซด์ที่ค้างชำระทั่วประเทศต่อไป

๒. ให้นำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างกรมการขนส่งทางบก สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะวิจัยโครงการพัฒนาระบบบริหารการจัดเก็บรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา เพื่อกรมการขนส่งทางบกให้ข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์จากระบบจดทะเบียนรถยนต์ของกรมการขนส่งทางบก แก่ สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย เพื่อ อบจ. ใช้ในการเชิญชวนประชาชนในพื้นที่ให้มาชำระภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระที่ขนส่งจังหวัดทั่วประเทศกับกรมการขนส่งทางบก และสมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยจะร่วมกันพัฒนาระบบส่งผ่านข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ อบจ. ทั่วประเทศสามารถเชื่อมโยงข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์ทั่วประเทศกับกรมการขนส่งทางบก

ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือแจ้งอธิบดีกรมการขนส่งทางบกเรื่อง การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และขอความอนุเคราะห์ส่งข้อมูลชื่อ และที่อยู่เจ้าของรถยนต์ที่ค้างชำระภาษีจากระบบจดทะเบียนรถยนต์ให้คณะวิจัยฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามมติที่ประชุม รวมทั้งมีหนังสือแจ้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย และคณะวิจัยฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อทราบเรื่องดังกล่าวในเบื้องต้นแล้ว และได้จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างกรมการขนส่งทางบก สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะวิจัยโครงการพัฒนาระบบบริหารการจัดเก็บรายได้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อร่วมมือกันพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลภาษีรถยนต์ที่ค้างชำระของประชาชนในพื้นที่ในจังหวัดต่าง ๆ แล้ว

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นควรพิจารณาเห็นชอบร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ดังกล่าว เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงนามร่วมกัน

ประธาน กล่าวว่า กรณีศึกษาจังหวัดกระบี่ มีค่าใช้จ่ายหรือไม่

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ในการส่งเอกสารคิดค่าใช้จ่ายต่อการส่งจดหมาย ๑ ฉบับ ไม่เกิน ๕ บาท หมายถึง รวมค่าไปรษณีย์ ค่าเอกสาร ค่าจ้างคนทำจดหมาย

ประธาน กล่าวว่า จังหวัดที่น่าร่องเลือกขึ้นมาโดยใช้เกณฑ์อะไร

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า การเลือกจังหวัดน่าร่อง ๔ จังหวัด ใช้หลักเกณฑ์จังหวัดขนาดใหญ่และขนาดเล็กผสมกัน จังหวัดขนาดใหญ่ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ที่ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น พบว่ามีกรณีรถยนต์ค้างชำระภาษี ๒๐๐,๐๐๐ คัน เงินภาษีที่ค้างอยู่ในระบบ ๑๕๐ ล้านบาท เปรียบเทียบจังหวัดขนาดเล็ก อย่างเช่นจังหวัดสิงห์บุรี จำนวนรถยนต์ค้างชำระ ๖๐,๐๐๐ คัน เงินภาษีที่ค้าง ๑๕ ล้านบาท ตัวเลขค่อนข้างสูง ถ้าไม่มีการติดตามเร่งรัดสัดส่วนหนี้ค้างชำระจะเพิ่มขึ้นตลอดเวลา แม้ว่ากรมการขนส่งทางบกได้ทำหน้าที่ตรงนี้ แต่ยังพบว่ามีกรณีที่ค้างชำระทั่วประเทศ ๑๐ ล้านราย จากจำนวนรถยนต์ ๔๐ ล้านคัน ประมาณ ๑ ใน ๔ และกรมการขนส่งทางบกยอมรับว่าขาดกำลังคนไปติดตาม และมีการกิจหลายเรื่อง ฉะนั้นคณะอนุกรรมการฯ คิดว่า ถ้าหากทำให้ท้องถิ่น อบจ. เทศบาล และ อบต. แสดงศักยภาพให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันกับกรมการขนส่งทางบก หรือส่วนราชการ ในการช่วยติดตามเร่งรัดภาษีได้ จะเป็นการดี และได้มีโอกาสไปทดลองทำที่จังหวัดกระบี่ โดยได้ความร่วมมือจาก อบจ. กระบี่ และขนส่งจังหวัดกระบี่ กรณีอำเภอเมืองจังหวัดกระบี่ ใช้จดหมายทวงภาษีค้างชำระส่งไปจำนวน ๒,๐๐๐ ฉบับ เพื่อติดตามเงินภาษีค้างชำระประมาณ ๘ ล้านบาท ปรากฏว่าอัตราตอบกลับคนที่มาชำระร้อยละ ๑๒ - ๑๓ ส่งจดหมายไป ๒,๐๐๐ ฉบับ งบประมาณดำเนินการไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่สามารถติดตามภาษีกลับมาได้ ๘๒๐,๐๐๐ บาท ความคุ้มค่าประมาณ ๔ เท่า การดำเนินการระยะยาวจะคุ้มค่ากว่านี้ คณะทำงานฯ พบว่าเป็นวิธีการที่ได้ผลและมีแนวคิดทดลองให้กว้างขึ้น นอกจากจังหวัดกระบี่ ได้นำร่องใน ๔ จังหวัด ถ้าพบว่าได้ผลคล้ายคลึงกัน อาจจะขยายผลให้เกิดความร่วมมือกับกรมการขนส่งทางบก ในการดำเนินทุกจังหวัดได้ ซึ่งหมายความว่าน่าร่องที่ อบจ. ในอนาคตจะขยายไปเทศบาลและ อบต. เพื่อติดตามเงินภาษีที่ค้างชำระในระบบ ๖,๒๐๐ ล้านบาท ถ้าใช้สัดส่วนจากที่ประสบความสำเร็จในจังหวัดกระบี่คาดว่าจะติดตามได้ ๗๐๐ - ๘๐๐ ล้านบาท นอกจากเรื่องติดตามเงินแล้ว คือ เรื่องความเป็นธรรมของระบบภาษีอากร ขอเรียนว่าคนที่ไม่ได้จ่ายภาษีถือว่าได้เปรียบกว่าคนที่จ่ายภาษีอยู่ในระบบ ถ้าหากไม่ได้ทำตรงนี้ และมีแนวโน้มภาษีค้างชำระเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จะทำให้ระบบโดยรวมเสียหายไป จากที่คณะทำงานฯ ได้ไปทดลองดำเนินการมาแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จึงเสนอเรื่องเข้ามาเพื่อขอความเห็นชอบในเชิงนโยบายเพื่อให้เกิดการขยายผลต่อไป

ประธาน กล่าวว่า ฝากเรื่องนี้กับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการด้วย นำไปศึกษาไปเร่งรัดอย่างไร และเพิ่มช่องทางในการจ่ายภาษีค้างจ่ายให้ถูก เร็วขึ้น ยง่ายขึ้น และสะดวกขึ้น โดยจ่ายตามศูนย์การค้า หรือร้านสะดวกซื้อ

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ กล่าวว่า เป็นเรื่องที่ดีจะทำให้ภาษีที่ค้างชำระเก็บได้เพิ่มขึ้น ผมถือว่าเรื่องภาษีค้างชำระ คือ หนี้ภาษีเกิดแล้ว ประชาชนมีภาระต้องชำระ แต่ไม่ชำระ วิธีการที่ชักชวนความเข้าใจให้ อบจ. ไปติดตามทวงหนี้โดยการส่งจดหมายไป อันนี้ทำได้ แต่ว่าในเอกสารมีทั้งเรื่องขอข้อมูล การให้ข้อมูลกับนักวิจัย ซึ่งคิดว่าไม่น่าจะได้ เพราะว่าเรื่องของภาษีอากร ผู้ที่ให้ข้อมูลควรเป็นเจ้าหน้าที่ภาษีอากรและห้ามเปิดเผย เพราะมีความผิดถ้าเปิดเผยข้อมูลให้คนอื่น แต่ว่าถ้า อบจ. ในฐานะเจ้าพนักงานขอไป โดย อบจ. ทำเองเสียค่าส่งเท่ากันก็จะได้ผล ผมไม่เห็นด้วยกับการขอความอนุเคราะห์กรมการขนส่งทางบก เพื่อขอข้อมูลชื่อที่อยู่ของผู้เสียภาษีที่ค้างชำระให้กับคณะวิจัยฯ ผมว่ามติข้อนี้ไม่ควรจะมี แต่ว่าโครงการที่ทำได้ เห็นว่าควรจะให้ทำต่อไป เฉพาะการขอข้อมูลของคณะวิจัยฯ ควรพิจารณาให้รอบคอบ

ประธาน กล่าวว่า ให้ อบจ. ประสานการขอข้อมูลในฐานะเจ้าหน้าที่และเห็นชอบการลงนามในร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างกรมการขนส่งทางบกกับสมาคม อบจ. มีวาระเพิ่มเติม ๒ เรื่อง

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงนามร่วมกัน โดยให้ อบจ. เป็นหน่วยรับข้อมูลผู้ค้างชำระภาษีรถยนต์จากทะเบียนรถยนต์ของกรมการขนส่งทางบก และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) รับไปศึกษาเร่งรัดและเพิ่มช่องทางในการจ่ายภาษีค้างชำระ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาการดำเนินการของอาสาสมัครในท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ด.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณา เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่น ของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาการดำเนินการของอาสาสมัครในท้องถิ่น มีมติรับทราบ และให้คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ พิจารณาทบทวนรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่น แล้วนำเสนอที่ประชุม ก.ก.ด. อีกครั้งหนึ่ง

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ ได้พิจารณาทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่น รวมทั้งมีข้อเสนอแนะในภาพรวม และการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะอาสาสมัครในภาพรวม

๑.๑ บุคลากรระบบการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในระดับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- โดยบูรณาการการปฏิบัติของอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงาน ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกันเข้าด้วยกัน เพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติงานร่วมกันและเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนทั้งทางด้านบุคลากรและงบประมาณ รวมทั้งการบริหารจัดการซึ่งผ่านกลไกของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๑.๒ การพัฒนาองค์ความรู้ของอาสาสมัครในระดับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) เสริมสร้างการเรียนรู้แบบบูรณาการให้แก่อาสาสมัคร เช่น ดำเนินโครงการจัดการฝึกอบรมแบบบูรณาการที่สำคัญที่ต้องปฏิบัติงานในพื้นที่โดยตรง รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการองค์ความรู้ของอาสาสมัคร

(๒) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐาน เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

๑.๓ การสร้างระบบค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เป็นธรรม

(๑) การจัดระบบค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เป็นธรรมจะต้องมีความสอดคล้องกับภารกิจที่อาสาสมัครปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรใช้หลักเกณฑ์การกำหนดเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความเหมาะสม และฐานะทางด้านการเงินการคลังของ อบท. ด้วย

(๒) สิทธิประโยชน์อื่น ๆ สมควรกำหนดให้มีขึ้นตามความเหมาะสม เพื่อยกย่องส่งเสริมขวัญกำลังใจและเป็นเกียรติยศแก่อาสาสมัครในพื้นที่ เช่น ประกันสุขภาพ/อุบัติเหตุ เพื่อให้ความคุ้มครอง ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในพื้นที่

(๓) การส่งใช้งานอาสาสมัครอื่น ๆ ในภารกิจตามอำนาจ และหน้าที่ของ อบท. ให้สามารถเบิกค่าใช้จ่ายเป็นเงินที่มอบให้อาสาสมัครอื่น ๆ เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไปเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจตามอำนาจ และหน้าที่ของ อบท. ได้ โดยเทียบเคียงค่าใช้จ่ายของ อบพร.

๑.๔ การพัฒนากลไกกลาง กลไกระดับจังหวัด และกลไกระดับพื้นที่ของ อบท. ของระบบอาสาสมัครให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

(๑) กลไกกลางให้มีคณะกรรมการโดยมีองค์ประกอบของส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่มีอาสาสมัครทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและดูแลอาสาสมัครในภาครัฐทั้งระบบ กำหนดนโยบายให้มีความเชื่อมโยงและบูรณาการร่วมกัน โดยจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาสาสมัครแห่งชาติ

(๒) ระดับจังหวัดให้ อบจ. ทำหน้าที่จัดระบบฐานข้อมูลกลางของอาสาสมัครระดับจังหวัด และพัฒนาองค์ความรู้ของอาสาสมัคร โดยจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาสาสมัครระดับจังหวัด

(๓) ระดับพื้นที่ให้เทศบาล และ อบต. ทำหน้าที่บูรณาการทำงานร่วมกันของอาสาสมัครในระดับพื้นที่ และจ่ายค่าตอบแทน/สิทธิประโยชน์ที่สมเหตุสมผล และเป็นธรรมโดยจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาสาสมัครระดับพื้นที่

๑.๕ การกำหนดให้มีระเบียบในการบริหารจัดการ และค่าใช้จ่ายระบบอาสาสมัครของ อบท.

(๕) คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมติแต่งตั้งคณะทำงานฯ เฉพาะกิจเพื่อจัดทำประกาศให้อำนาจ และหน้าที่กับ อบท. สามารถบูรณาการในการทำงานร่วมกันของอาสาสมัครในระดับพื้นที่ได้

(๖) กระทรวงมหาดไทยออกระเบียบให้อำนาจสั่งการอาสาสมัครปฏิบัติงาน และการเบิกค่าใช้จ่ายของ อบท. ในการพัฒนาองค์ความรู้ของอาสาสมัคร การจัดทำระบบฐานข้อมูลอาสาสมัคร ระบบค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของอาสาสมัคร ฯลฯ

(๗) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) โดยคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ (ก.ส.ค.) และคณะอนุกรรมการส่งเสริมอาสาสมัคร ที่ ก.ส.ค. แต่งตั้งพิจารณาระเบียบค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ที่เป็นธรรมเหมาะสมใกล้เคียงกันในอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนากลไกกลาง/ระดับจังหวัด (อบจ.)/ระดับพื้นที่เทศบาล/อบต. ให้มีความชัดเจนสามารถเชื่อมโยง

และบูรณาการระบบปฏิบัติงานของอาสาสมัครในระดับพื้นที่ อบท. ได้ เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนทั้งทางด้านบุคลากร และงบประมาณ

๒. การจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่น ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ.

๒.๑ การกำหนดคำนิยาม ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น อาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่น เครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการ เครือข่ายฯ

๒.๒ อัตราค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ให้แก่อาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นในการช่วย อบท. ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยกระทรวงมหาดไทยอาจจะหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ หรือ อบท. อาจออกข้อบัญญัติตามความเหมาะสม

๒.๓ การปฏิบัติงานงานของอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน และการจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังของ อบท.

๒.๔ ให้ อบท. จัดฝึกอบรมให้แก่อาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถ เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นแล้วว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ได้จัดทำรายงานผลการศึกษาการดำเนินการของอาสาสมัครในท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ และการจัดทำร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่น เห็นสมควรเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณา ให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. แจ้งรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่น และข้อเสนอแนะ ให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. มอบหมายกระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการในการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) ต่อไป

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบ ส่งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ กระทรวงมหาดไทย

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า รายชื่อของอาสาสมัครเท่าที่ศึกษาคณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบมีบางหน่วยงานที่อาจเป็นอาสาสมัครเช่นเดียวกัน แต่ไม่ได้มีชื่ออยู่ตรงนี้ ในการศึกษาติดตาม ตรวจสอบในส่วนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) มีประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ และมีการออกระเบียบของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เบื้องต้นแล้วจะเกี่ยวข้องกับตรงนี้หรือไม่ ประเด็นที่ ๒ หมอдинเป็นอาสาสมัคร ในการตรวจสอบดิน หรือช่วยดูแลช่วยแนะนำในพื้นที่ด้วย ซึ่งอยู่ในส่วนของกรมพัฒนาที่ดิน ฝากให้กระทรวงมหาดไทย เข้าไปเสริมด้วย

ประธาน กล่าวว่า ฝากกระทรวงมหาดไทยช่วยรับไปด้วย โดยเฉพาะเรื่องออกระเบียบ

นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้าน การพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า อาสาสมัครปัจจุบัน ที่กระทรวงมหาดไทยมีระเบียบอยู่แล้ว คือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และอาสาสมัครนักรบิบาลท้องถิ่น ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายงานการประชุมจะครอบคลุมในหลายอาสาสมัคร อาสาสมัคร

พัฒนาท้องถิ่น ขออนุญาตต้องให้คำนิยามที่ชัดเจน คำว่าพัฒนาท้องถิ่น คืออะไร เพราะถ้าไปเขียนกว้าง ๆ ไม่ใช่ภารกิจของท้องถิ่น แล้วกระทรวงมหาดไทยไปออกระเบียบ จะกระทบกับการเบิกจ่าย และกระทบกับการตรวจสอบ

นายทวี เสริมภักดีกุล กล่าวว่า เนื่องจากจะมีการกำหนดคำตอบแทนให้กับอาสาสมัครในท้องถิ่น ซึ่งในส่วนของอาสาสมัครในท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้พิจารณาในข้อกฎหมายพบว่า ยังไม่มีอำนาจในการออกระเบียบ คือ ยังไม่มีกฎหมายรองรับให้อำนาจในการออกระเบียบ กรณีของนักบริหารท้องถิ่นที่ได้ออกระเบียบแล้ว จะมีประกาศ ก.ก.ถ. รองรับในเบื้องต้นให้ดำเนินการและกระทรวงมหาดไทยไปกร่างโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. จัดตั้ง อบท. ในการออกระเบียบ กรณีของอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นของ อบท. ตอนนี้ยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้ดำเนินการได้ โดยเฉพาะเรื่องคำตอบแทน อาจจะเทียบเคียงได้จากประธานกรรมการชุมชน ขณะนี้ประธานชุมชน ก็ยังไม่สามารถจ่ายคำตอบแทน แต่ยังมีแนวทางที่จะดำเนินการได้จากขณะนี้ได้เสนอร่างประมวลกฎหมายท้องถิ่น เพื่อให้เป็นฐานให้กับท้องถิ่นเอง อาจจะออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยให้กรรมการชุมชนได้มีคำตอบแทน ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับจะนำไปพิจารณาเพื่อศึกษาและนำแจ้งที่ประชุมต่อไป

ประธาน สอบถาม เรื่องที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมีคำตอบแทนหรือไม่ ใช้ฐานอำนาจใดในการจ่ายเงินเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีหรือไม่

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า ขณะนี้จ่ายได้เฉพาะเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการเท่านั้น

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า ผมเรียนฝากท่านรองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ใน พ.ร.บ. เทศบาลที่แก้ไขล่าสุด จะมีคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง กำหนดค่าใช้จ่ายของผู้ที่ช่วยเหลืองานของ อบท. ซึ่งนำมาเปรียบเทียบประธานชุมชนได้ ซึ่งเรื่องนี้เคยหารือในชั้นกรรมาธิการสภาผู้แทนราษฎรและมีการปรับแก้ให้ไปอยู่ใน พ.ร.บ. เทศบาล ฉบับใหม่ ถ้าสมมุติเป็นอาสาสมัครได้ ๘ ตำแหน่งแล้วมีคำตอบแทนในอนาคต มีการออกระเบียบเบิกคำตอบแทนได้ มีข้อจำกัดหรือไม่ว่าคนหนึ่งเป็นตัวแทนเดียวหรือคนเดียวเป็นได้ ๘ ตัวแทน ถ้าเป็นได้หมด เบิกได้หมด ๘ ตำแหน่ง เหมือนตอนนี้ อสม. ก็เบิกได้ ผู้สูงอายุก็เบิกได้ มีข้อจำกัดหรือไม่ เพราะอาสาสมัครจะเป็นคนเดิม

นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม กล่าวว่า ขอชี้แจงในเรื่องของคณะกรรมการชุมชน ขณะนี้ได้ให้แนวทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปแล้ว ต้องเริ่มต้นจากการมีระเบียบเรื่องคณะกรรมการชุมชนก่อน ซึ่งในอำนาจหน้าที่ของ อบท. ทั้ง ๓ ประเภท ต้องมีอยู่ในเรื่องการพัฒนาชุมชน มีทั้ง พ.ร.บ. กระจายอำนาจฯ ด้วย จึงเริ่มต้นจากคณะกรรมการชุมชนว่ามีได้กี่คน หลังจากนั้นระเบียบจะระบุเรื่องการจ่ายคำตอบแทน ซึ่งในเบื้องต้นเท่าที่ตรวจสอบดูอาจจะเป็นค่าใช้จ่ายในการมาประชุม เพราะดูคำตอบแทนอาจจะไม่เหมาะสม คาดว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการได้แล้วเสร็จ

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า ระเบียบคณะกรรมการชุมชน จะมีเรื่องเลือกตั้งกรรมการชุมชน ประธาน แต่ไม่มีเรื่องคำตอบแทน ฝากกระทรวงมหาดไทยนำไปปรับด้วย ประกอบกับ พ.ร.บ. เทศบาลควรจะยกร่างกันได้ ถ้าจะให้ดีฝ่ายเลขานุการส่งให้คณะกรรมการศึกษาล่วงหน้าก่อนเข้าประชุม รายงานการประชุมวาระการประชุม ไม่ได้ส่งให้อยู่แล้ว ซึ่งพิจารณาไม่ทัน ท่านส่ง line ก็ได้ ทำกลุ่ม Line ก็ได้ หรือส่ง Mail ฝากท่าน ผอ. สำนักงาน ก.ก.ถ. ด้วย

ประธาน กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการรับไปพัฒนาด้วย ต่อไปเรื่องรายงานประจำปี

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอต่อที่ประชุมเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการจัดตั้งอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้แจ้งส่วนราชการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แจ้งรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่นและข้อเสนอแนะให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการในการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

๕.๒ ร่างรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๑๔) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำ ร่างรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีโครงร่างเนื้อหาของร่างรายงานประกอบด้วย สารสำคัญดังนี้

๑. คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วยองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งคณะอนุกรรมการคณะต่าง ๆ ที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แต่งตั้งขึ้น เพื่อช่วยเหลือ กำกับ ดูแล ในการกิจสำคัญก่อนที่จะเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา

๒. ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะอนุกรรมการฯ ต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๒.๑ การกระจายอำนาจด้านการถ่ายโอนภารกิจ

๒.๒ การกระจายอำนาจด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ

๒.๓ การดำเนินการแก้ไขกฎหมาย

๒.๔ การส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๕ การติดตามและประเมินผล

๒.๖ การเผยแพร่ข้อมูลด้านการกระจายอำนาจ

ประธาน กล่าวว่า สำนักงาน ก.ก.ถ. จะดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีได้เมื่อใด

เลขานุการ กล่าวว่า หากที่ประชุมให้ความเห็นชอบจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบได้ภายในเวลาไม่เกิน ๒ เดือน หลังจากทิ้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลใช้บังคับ

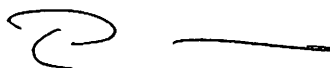
ประธาน กล่าวว่า ยังไม่ได้ศึกษาทั้งหมด แต่จะให้เพิ่มเรื่องการพบปะกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษสภาผู้แทนราษฎร กับคณะกรรมการธิการการปกครองท้องถิ่นวุฒิสภา ทั้ง ๒ สภา และมีข้อเสนอแนะต่อท้าย แล้วรายงานนี้ส่งให้กับกรรมาธิการทั้ง ๒ คณะนั้นด้วย หากกรรมการท่านใดมีเพิ่มเติมสามารถแจ้งที่ฝ่ายเลขานุการได้

เลขานุการ กล่าวว่า คณะกรรมาธิการทั้ง ๒ คณะ ที่มาประชุมหารือ ก.ก.ถ. ฝ่ายเลขานุการสรุปเนื้อหาที่หารือกัน อยู่ในระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธาน กล่าวว่า คราวต่อไปประชุมเดือนเมษายน มีการบ้านที่มอบค้างอยู่ รายงานเดือนเมษายนด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้เพิ่มเติมเรื่องการประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ในรายงานฉบับดังกล่าว แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ รวมทั้งส่งรายงานให้กับคณะกรรมการทั้ง ๒ คณะด้วย

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขาธิการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ
ผู้จดยางงานการประชุม